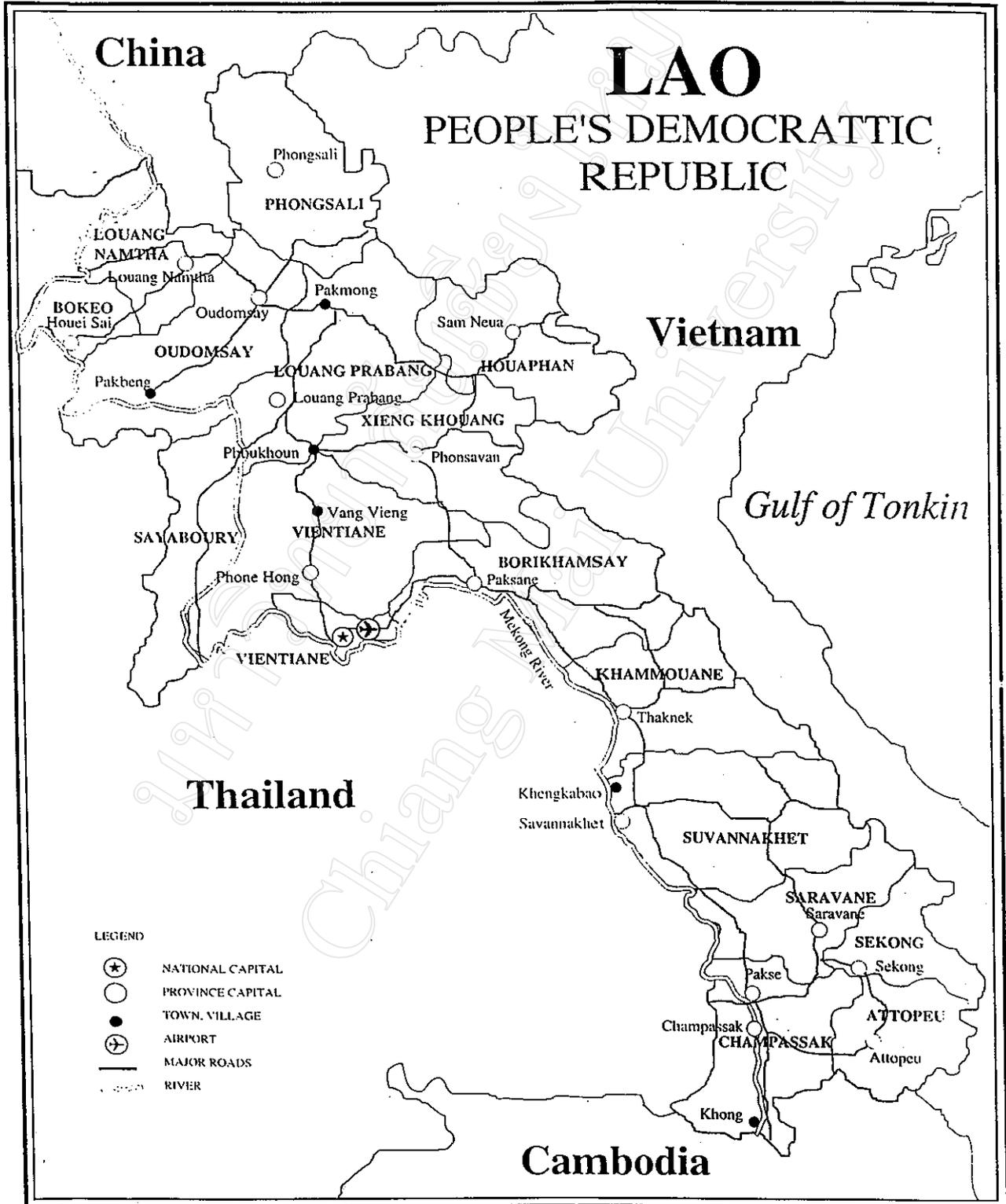

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก

ผนวก ก : แผนที่สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ที่มา : Royal Thai Government. Doing Business in the Greater Mekong Subregion. Bangkok, 1996.

ผนวก ข :

เขตการปกครองและประชากร สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว¹

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ปกครองโดยระบอบสาธารณรัฐภายใต้พรรคประชาชนปฏิวัติลาว มีประธานประเทศทำหน้าที่ประมุขรัฐ และนายกรัฐมนตรีทำหน้าที่หัวหน้าคณะรัฐบาลในการปกครองประเทศ ประชากรรวมทั้งสิ้นประมาณ 4,966,900 คน แบ่งเป็น

ชนเผ่าลาว-ผู้ไท	6 ชนเผ่า	ร้อยละ 68.28
ชนเผ่าทิเบต-พม่า	30 ชนเผ่า	ร้อยละ 21.83
ชนเผ่ามอญ-เขมร	3 ชนเผ่า	ร้อยละ 6.94
ชนเผ่าม้ง-เย้า	7 ชนเผ่า	ร้อยละ 2.95

การปกครองแบ่งเป็น 16 แขวง 1 กำแพงนครพิเศษ รวม 142 เมือง คือ

1. กำแพงนครเวียงจันทน์ มี 9 เมือง
(เมืองจันทะบูลี, เมืองสีโคตะบอง, เมืองไชยเสดถา, เมืองสีสัตตะนาท, เมืองนาชายทอง, เมืองไซทานี, เมืองหาดชายฟอง, เมืองสังทอง และเมืองปากงึม)
จำนวนประชากรประมาณ 569,000 คน
2. แขวงพงสาดี มี 7 เมือง
(เมืองพงสาดี, เมืองยอดดู่ (เมืองอูใต้), เมืองบูนเหนือ, เมืองบูนใต้, เมืองลำพัน, เมืองใหม่ และเมืองขวา)
จำนวนประชากรประมาณ 165,900 คน
3. แขวงหลวงน้ำทา มี 5 เมือง
(เมืองหลวงน้ำทา, เมืองสิง, เมืองลอง, เมืองเวียงพุกา และเมืองนาแล)

¹ สุรศักดิ์ ศรีลำอังก์, ลำดับกษัตริย์ลาว, กรุงเทพฯ : สำนักโบราณคดีและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมศิลปากร, 2543

*ข้อมูลสถิติประชากร จาก State Planning Committee, National Statistical Centre, Basic Statistics About the Socio-Economic Development in the Lao PDR 1998, Vientiane, 1999.

จำนวนประชากรประมาณ 124,600 คน

4. แขวงอุดมไซ มี 7 เมือง

(เมืองไซ, เมืองนาหม้อ, เมืองหลา, เมืองแบ่ง, เมืองงา, เมืองหุน, เมืองปากแบ่ง)

จำนวนประชากรประมาณ 228,200 คน

5. แขวงบ่อแก้ว มี 5 เมือง

(เมืองห้วยซาย, เมืองเมิง, เมืองต้นผึ้ง, เมืองผาอุดม และเมืองปากทา)

จำนวนประชากรประมาณ 123,300 คน

6. แขวงหลวงพระบาง มี 11 เมือง

(เมืองหลวงพระบาง, เมืองงอย, เมืองน้ำบัก, เมืองเวียงคำ, เมืองปากอู, เมืองปากแซง, เมืองจอมเพ็ด, เมืองโพนไซ, เมืองเซียงเงิน, เมืองน่าน และเมืองพุกุน)

จำนวนประชากรประมาณ 396,100 คน

7. แขวงหัวพัน มี 8 เมือง

(เมืองข้าเหนือ, เมืองแอด, เมืองเซียงคำ, เมืองสบเบา, เมืองเวียงไซ, เมืองหัวเมือง, เมืองเวียงทอง และเมืองข้าใต้)

จำนวนประชากรประมาณ 265,600 คน

8. แขวงไชยบุรี มี 10 เมือง

(เมืองไชยบุรี, เมืองกอบ, เมืองเซียงฮอน, เมืองเงิน, เมืองหงสา, เมืองเพียง, เมืองท่งมีไซ, เมืองปากลาย, เมืองแก่นท้าว และเมืองบ่อแตน)

จำนวนประชากรประมาณ 316,800 คน

9. แขวงเชียงขวาง มี 7 เมือง

(เมืองแบก (โพนสะหวัน), เมืองคำ, เมืองพุกุต, เมืองหนองฮอด, เมืองผาไซ, เมืองคูน และเมืองหมอกใหม่)

จำนวนประชากรประมาณ 217,800 คน

10. แขวงเวียงจันทน์ มี 11 เมือง

(เมืองเวียงคำ, เมืองกาสี, เมืองวังเวียง, เมืองแมต, เมืองเพ็อง, เมืองหินหีบ, เมืองโพนสง, เมืองแก้วอุดม, เมืองทูละคม และเมืองชนะคาน)

จำนวนประชากรประมาณ 311,100 คน

11. แขวงบอลิคำไซ มี 6 เมือง

(เมืองปากซัน, เมืองท่าพะบาด, เมืองบอลิคำ, เมืองปากดิ่ง, เมืองเวียงทอง และเมืองคำเกิด)

จำนวนประชากรประมาณ 177,600 คน

12. แขวงคำม่วน มี 9 เมือง

(เมืองท่าแขก, เมืองหินบูน, เมืองมากาย, เมืองยมมะลาด, เมืองมะหาไซ (มหาไชยกองแก้ว), เมืองบัวละพา, เมืองหนองบก, เมืองเซบั้งไฟ และเมืองไซบัวทอง)

จำนวนประชากรประมาณ 295,800 คน

13. แขวงสหวันนะเขต มี 15 เมือง

(เมืองคันทะบูลี (สหวันนะเขต), เมืองไซบูลี, เมืองอาดสะพอน, เมืองวิละบูลี, เมืองเซโปน, เมืองอาดสะพังทอง, เมืองอุทุมพอน, เมืองจำพอน, เมืองพะลานไซ, เมืองพิน, เมืองนอง, เมืองไซพูทอง, เมืองชนบูลี, เมืองสองคอน และเมืองท่าปางทอง)

จำนวนประชากรประมาณ 729,300 คน

14. แขวงสาละวัน มี 8 เมือง

(เมืองสาละวัน, เมืองสะม้อย, เมืองตะโอย, เมืองตุ้มลาน, เมืองวาปี, เมืองละคอนเพ็ง, เมืองคงเซโดน, และเมืองเล้างาม)

จำนวนประชากรประมาณ 278,200 คน

15. แขวงเซกอง มี 4 เมือง

(เมืองละมาน, เมืองกะลิม, เมืองท่าแดง และเมืองดักจิ่ง)

จำนวนประชากรประมาณ 69,700 คน

16. แขวงจำปาสัก มี 10 เมือง

(เมืองปากเซ, เมืองชะนะสมบูน, เมืองบาเจียงจะเดินสุก, เมืองโพนทอง, เมืองปากซอง, เมืองจำปาสัก, เมืองปะทุมพอน, เมืองสุขุมา, เมืองมุนละปะโมก และเมืองโขง (สีทันดร))
จำนวนประชากรประมาณ 544,400 คน

17. แขวงอัตตะปือ มี 5 เมือง

(เมืองสามัคคีไซ (อัตตะปือ), เมืองสามไซ, เมืองไซเสดถา, เมืองสะหมานไซ และเมืองภูวง)
ไทย-ลาว
จำนวนประชากรประมาณ 94,700 คน

18. เขตพิเศษไซสมบูน มี 5 เมือง

(เมืองไซสมบูน, เมืองพูน, เมืองท่าโหม, เมืองอ่อม และเมืองด้อยชาน)
จำนวนประชากรประมาณ 58,700 คน

ผนวก ค : แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจากอดีตจนถึงปัจจุบัน²

ช่วงเริ่มต้น นับแต่ปี ค.ศ. 1975 - 1980

เป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง จากระบบราชอาณาจักรลาวมาเป็นระบบสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว การปกครองประเทศใช้ระบบพรรคเดียวกุมอำนาจสูงสุดของประเทศ คือ พรรคประชาชนปฏิวัติลาว เป้าหมายหลักในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในช่วงเริ่มต้นคือการมุ่งเน้นความสามารถในการเลี้ยงตนเองได้ในด้านอาหาร พัฒนาสาธารณูปโภคในด้านถนน ไฟฟ้า สาธารณสุข และการศึกษา เป้าหมายอีกประการหนึ่งของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับนี้คือ การพัฒนาในด้านอุตสาหกรรม หัตถกรรมในชนบท และการส่งเสริมทางการส่งออก ทั้งนี้โดยห้องที่จะได้เงินตราต่างประเทศเพิ่มขึ้น ในช่วงนี้เป็นช่วงของการฟื้นฟูเศรษฐกิจโดยรวม และการปรับปรุงโรงงาน การประกอบธุรกิจทุกประเภท การนำใช้วัตถุดิบ การใช้ทรัพยากรบุคคลและอื่นๆ สำหรับอุตสาหกรรมในขณะนั้นกำลังเริ่มขยายตัว ยอดมูลค่าการผลิตอุตสาหกรรมทั้งหมดมีเพียง 36.8 พันล้านกีบ ในแผนการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติโดยรวมได้แบ่งออกเป็นช่วงระยะเวลา 5 ปี แต่แต่ละช่วงจะมีแผนย่อยๆ ซึ่งได้นำเอานโยบายจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติมาสู่ภาคปฏิบัติจริง เช่น แผนนโยบายของกระทรวงการค้ากระทรวงอุตสาหกรรม บทรายงานยุทธศาสตร์ และทิศทางแผนนโยบายของรัฐ เป็นต้น

แผนพัฒนาเศรษฐกิจห้าปี ฉบับที่ 1 ปี ค.ศ. 1981 – 1985

เมื่อสถานการณ์โลกได้เปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น ได้เปิดโอกาสให้รัฐบาลลาวใช้นโยบายตามระบบของกลไกเศรษฐกิจใหม่ ซึ่งหมายถึงการนำเศรษฐกิจแบบตลาดเสรีมาใช้เป็นครั้งแรก ในช่วงนี้รัฐบาลเน้นการวางแผนเศรษฐกิจ จากส่วนกลาง มีการบูรณะฟื้นฟูระบบเศรษฐกิจ และได้มีการปรับปรุงโรงงานให้สามารถดำเนินงานได้ตามปกติ หลังจากเจ้าของเดิมในระบบเก่าได้ละทิ้งไว้เป็นเวลานาน และได้ขยายการผลิตเพิ่มขึ้น

² ปรับปรุงข้อมูลจาก สุรัชย์ ศิริไกร, การพัฒนาเศรษฐกิจการเมืองลาว, กรุงเทพฯ : สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา, 2541. และ

บุญดอง โสภาวรรณดี, การส่งออกเสื้อผ้าสำเร็จรูปที่ผลิตในกำแพงนครเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว, เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2540.

นอกจากนี้รัฐยังได้ออกกฎหมายเกี่ยวกับนักลงทุนต่างชาติ กฎหมายแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการล้มละลายของธุรกิจ เพื่อเป็นการรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และเพื่อการส่งเสริมการลงทุน ทำให้ธุรกิจต่างๆ ไม่ว่าจะจะมีขนาดใด หรือธุรกิจประเภทใด หรือมีการดำเนินงานโดยคนลาว หรือคนต่างชาติก็มีผลการดำเนินงานเป็นที่น่าพอใจ นอกจากนี้การปฏิบัติตามมติของการประชุมใหญ่ ครั้งที่ 3 ของพรรคประชาชนปฏิวัติลาวว่านำเอาการผลิตขนาดเล็กก้าวขึ้นสู่การผลิตขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ดังนั้นทำให้การผลิตอุตสาหกรรมได้รับการขยายตัว ในช่วงนี้โรงงานอุตสาหกรรมได้เพิ่มขึ้นจากร้อยกว่าแห่งเป็น 295 แห่ง

แผนพัฒนาเศรษฐกิจห้าปี ฉบับที่ 2 ปี ค.ศ. 1986 – 1990

เป็นระยะแห่งการปรับปรุงกลไกเศรษฐกิจใหม่ให้เป็นที่ไปตามระบบการค้าเสรี วางเป้าหมายส่งเสริมการผลิตอาหารให้เพียงพอสำหรับการบริโภคภายในประเทศ เพิ่มจำนวนและชนิดของผลผลิตสินค้าออกทางเกษตร ป่าไม้ เหมืองแร่ และพลังงาน ผ่อนปรนการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ปรับปรุงเส้นทางคมนาคมเพื่อสนับสนุนการส่งออกและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ที่สำคัญที่สุดคือได้ปฏิรูปเศรษฐกิจโดยใช้นโยบาย “จินตนาการใหม่” หรือ “กลไกเศรษฐกิจใหม่” (New Economic Mechanism – NEM) เมื่อเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 1986 ซึ่งให้เสรีภาพแก่ภาคเอกชน รัฐวิสาหกิจ และส่งเสริมการลงทุนจากต่างชาติ เปิดโอกาสให้มีการเคลื่อนย้ายสินค้าภายในประเทศมากขึ้น ด้านการผลิตแต่ก่อนเป็นการผลิตตามตัวเลข มอบหมายให้ผลิต แต่ปัจจุบันได้เปลี่ยนไปสู่การผลิตแบบเป็นเจ้าของตนเอง (พึ่งตนเอง) ทางด้านการเงินได้มีการร่วมดำเนินธุรกิจระหว่างรัฐและเอกชนมากขึ้น รัฐวิสาหกิจหลายแห่งได้มอบหมายให้ภาคส่วนเอกชนหรือต่างชาติเช่าเหมากิจการ (Leasing and Take Over)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจห้าปีฉบับที่ 3 ปี ค.ศ. 1991 – 1995

กองประชุมใหญ่ของพรรคประชาชนปฏิวัติลาวครั้งที่ 5 ได้กำหนดโครงสร้างให้แขนงเกษตรกรรมผูกพันกับอุตสาหกรรม ซึ่งหมายถึงการนำเอาผลผลิตการเกษตรมาแปรรูปในโรงงานอุตสาหกรรม ให้ความสำคัญกับเศรษฐกิจ ธรรมชาติการเกษตร และครึ่งธรรมชาติ (กิ่งอุตสาหกรรม) ของประเทศไปสู่เศรษฐกิจ ส่งเสริมการค้าภายในประเทศ โดยมุ่งพัฒนาตลาดให้มีประสิทธิภาพและพัฒนาโดยอาศัยระบบข่าวสารเพื่อช่วยให้การกำหนดราคาของสินค้าสามารถทำได้เหมาะสม รัฐบาลมีนโยบายที่จะไม่เข้าแทรกแซงในเรื่องธุรกิจ แต่จะส่งเสริมให้ภาคเอกชนดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ รัฐบาลจะเร่งแก้ปัญหาธุรกิจที่มีปัญหาโดยการแปรรูปให้เอกชนเข้าดำเนินการให้มากที่สุด เพื่อลดภาระของรัฐบาล

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติครั้งที่ 3 มีหลักสำคัญของแผน คือ

- ส่งเสริมสินค้าเสรี
- ส่งเสริมการผลิตสินค้าภายในให้มากขึ้น โดยการใช้แรงงานและวัตถุดิบท้องถิ่น
- ส่งเสริมการค้ากับต่างประเทศ

จากหลักสำคัญดังกล่าว ในด้านนโยบายการค้าต่างประเทศ รัฐบาลลาวได้ระบุคู่ค้าที่สำคัญคือประเทศไทย เวียดนาม กัมพูชา และจีน แต่ไม่ให้มีการผูกพันกับประเทศหนึ่งประเทศใดมากเกินไป รัฐบาลได้ตั้งเป้าหมายที่จะดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติเข้าประเทศเป็นมูลค่าประมาณ 3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี ค.ศ. 1988 โดยจะเน้นการส่งเสริมการลงทุนด้านอุตสาหกรรมแบบครบวงจร เนื่องจากคาดการณ์ว่าในช่วง 4-5 ปีข้างหน้า ปริมาณการลงทุนจากต่างชาติจะเพิ่มจำนวนมากขึ้น ดังนั้นอุตสาหกรรมครบวงจรจะเกิดประโยชน์สูงสุดสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจห้าปีฉบับที่ 4 ปี ค.ศ. 1996 - 2000

เป็นแผนที่ต่อเนื่องจากฉบับที่ 3 ได้ขยายเป้าหมายเพิ่มขึ้น ดังนี้

1. พัฒนาให้ลาวเป็นศูนย์กลางการผลิตพลังงานไฟฟ้า และเป็นศูนย์กลางการค้าในอนุภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
2. พัฒนาอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้อยู่ในระดับอัตราร้อยละ 8 - 8.5 ต่อปี โดยการเพิ่มผลผลิตของผลิตภัณฑ์มวลรวมและป่าไม้ร้อยละ 5 ต่อปี เพิ่มผลผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมและหัตถกรรมร้อยละ 13-14 ต่อปี ผลผลิตมวลรวมภายในประเทศของผลิตภัณฑ์มวลรวมและป่าไม้เท่ากับร้อยละ 48 ด้านอุตสาหกรรมเท่ากับร้อยละ 27 และด้านบริการร้อยละ 27
3. รักษาเสถียรภาพด้านการเงิน ราคาสินค้า และอัตราแลกเปลี่ยน โดยให้มีอัตราเงินเฟ้อไม่เกินร้อยละ 10
4. ส่งเสริมการลงทุนในแต่ละปีให้ได้ร้อยละ 25-30 ของมูลค่ามวลรวมผลิตภัณฑ์ภายในประเทศ และรัฐต้องลงทุนไม่น้อยกว่าร้อยละ 12 ของยอดรวมผลิตภัณฑ์ภายในประเทศ
5. เพิ่มรายรับของประเทศในแต่ละปีให้ได้ร้อยละ 13-16 ของยอดรวมผลิตภัณฑ์ภายในประเทศ และลดปริมาณการขาดดุลของงบประมาณในแต่ละปี
6. รักษาอัตราการเพิ่มของประชากรให้อยู่ในระดับร้อยละ 2.4
7. เพิ่มยอดรวมผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเฉลี่ยต่อคนต่อปีให้ได้ร้อยละ 5-6 ต่อปี
8. ให้ประชากรมีรายได้เฉลี่ย 500 เหรียญสหรัฐต่อคนต่อปี

เป้าหมายการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ

รัฐจะหันมาให้ความสำคัญกับการจัดระบบการพัฒนาเศรษฐกิจให้มากกว่าเดิม เพื่อให้การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดเป้าหมายการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจด้านต่างๆ จากปี ค.ศ. 1996 – 2000 ไว้ดังนี้ ด้านกิจกรรมและป่าไม้ เพิ่มขึ้นร้อยละ 48 อุตสาหกรรมและหัตถกรรมร้อยละ 22 และด้านบริการเพิ่มขึ้นร้อยละ 30 และการที่เศรษฐกิจจะเจริญเติบโตตามเป้าหมาย นโยบายเปิดกว้างสู่สากลของรัฐเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญโดยเฉพาะในปี ค.ศ. 1994 – 1995 ซึ่งเป็นการเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของลาว โดยยื่นหยัดสู่กระแสเศรษฐกิจโลกในเขตภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ทำให้อัตราการขยายตัวด้านการลงทุนทั้งภายในประเทศและต่างประเทศขยายตัวประมาณร้อยละ 25.30 ต่อปี รายรับของประเทศจะต้องเพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ 13 ต่อปี

เป้าหมายด้านการค้าต่างประเทศ

รัฐบาลได้มีนโยบายต่อการลงทุนหรืออุตสาหกรรมที่ผลิตเพื่อการส่งออก ภายใต้มาตราดังกล่าว รัฐบาลของ สปป.ลาว ได้ปกป้องการลงทุนและกรรมสิทธิ์ของผู้ลงทุนต่างประเทศให้มีสิทธิเสรีภาพในการดำเนินธุรกิจของตนบนพื้นฐาน ระเบียบ กฎหมาย ของ สปป.ลาว ให้สิทธิเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ มีสิทธิโอนทรัพย์สินของตนและสามารถนำเงินตรา ผลที่ได้จากกำไรทำธุรกิจออกต่างประเทศได้โดยผ่านจากอัตราแลกเปลี่ยน

เป้าหมายด้านการค้ากับต่างประเทศ รัฐมีนโยบายอำนวยความสะดวกในการส่งสินค้าออกไปยังต่างประเทศ โดยตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้กำหนดทิศทางแผนนโยบายด้านการค้าต่างประเทศของแผนการห้า (กรมการค้า) ต่างประเทศ แต่ปี ค.ศ. 1995 ถึงปี ค.ศ. 2000 ไว้ว่า จุดหมายยุทธศาสตร์สำคัญของงานการค้าต่างประเทศ เพื่อเป็นการลดการขาดดุลหรือเกินดุลในอนาคต ส่งเสริมเพื่อให้มูลค่าสินค้าส่งออกเท่าหรือเกินดุลกับมูลค่าสินค้านำเข้า สร้างทุกเงื่อนไขเพื่อเอื้ออำนวยเพื่อให้ประเทศกลายเป็นศูนย์กลางทางด้านธุรกิจบริการและการค้าในอนาคตเพื่อให้การค้าต่างประเทศกลายเป็นปัจจัยสำคัญในการประกอบส่วนสร้างสรรพัฒนาเศรษฐกิจสังคมของชาติให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น

ผนวก ง : แถลงการณ์ร่วม
ระหว่างราชอาณาจักรไทย กับ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว³

1. ตามคำเชิญของ ฯพณฯ ไกสอน พมวิหาน นายกรัฐมนตรีแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ฯพณฯ พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรไทย ได้เดินทางมาเยือนสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวอย่างเป็นทางการ ตั้งแต่วันที่ 4 ถึงวันที่ 6 มกราคม 2522

2. ฯพณฯ พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรไทยและคณะ ได้รับการต้อนรับอย่างอบอุ่นและสมเกียรติจากรัฐบาลและประชาชนลาว

3. ในระหว่างการเยือนสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ฯพณฯ พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรไทย ได้เข้าเยี่ยมคารวะ ฯพณฯ สุภานุวงศ์ ประธานประเทศ และประธานสภาประชาชนสูงสุดแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และได้รับการต้อนรับอย่างอบอุ่นจาก ฯพณฯ ประธานฯ

4. ฯพณฯ พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรไทยพร้อมด้วยคณะได้ไปเยี่ยมสถานที่ประวัติศาสตร์ แหล่งเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมบางแห่งในเขตนครเวียงจันทน์ และบริเวณใกล้เคียง และได้รับการต้อนรับด้วยความชื่นชมยินดีจากเจ้าหน้าที่และประชาชนในสถานที่ดังกล่าว

5. ฯพณฯ พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรไทยได้เข้าพบและปรึกษาหารือกับ ฯพณฯ ไกสอน พมวิหาน นายกรัฐมนตรีแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ในการปรึกษาหารือครั้งนี้

คณะฝ่ายไทยประกอบด้วย

ฯพณฯ ดร.อุปติศร์ ปาจริยางกูร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

ฯพณฯ พลเอกสุรกิจ มัยลาภ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

ฯพณฯ พลเอกเล็ก แนวมาลี

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ฯพณฯ นายปรีดา กรรณสูต

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ฯพณฯ นาเกษม จาติกวณิช

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

³ วงศ์ พลนิกร, ผู้ข้ามโขงยามรุ่งอรุณ บันทึกเบื้องหลังการยุติสงครามไทย-ลาว, มปป.

ฯพณฯ พลเอกยศ เทพหัสดิน ณ อยุธยา รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม
 ฯพณฯ พลเรือเอกอมร ศิริกายะ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม
 ฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย
 ฯพณฯ นายปรก อัมระนันท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์
 พลเอกเสริม ณ นคร ผู้บัญชาการทหารสูงสุด
 ฯพณฯ นายเศรษฐี เहरาบัตย์ เอกอัครราชทูตไทยประจำสาธารณรัฐ
 ประชาธิปไตยประชาชนลาว

คณะฝ่ายลาวประกอบด้วย

ฯพณฯ สีสะหวาด แก้วบุญพันธ์ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
 ฯพณฯ สนั่น สุตทิจัก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม โยธาธิการ
 และขนส่ง
 ฯพณฯ ไม้สูก ไชสมแพง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมและการ
 ค้า
 ฯพณฯ ไมจันตาน แสงมะนี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงภายใน
 ฯพณฯ สีชนะ สีสาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแถลงข่าว
 โฆษณาการ วัฒนธรรม และท่องเที่ยว
 ฯพณฯ คำผาย บุบผา รัฐมนตรีผู้รักษาการแทนรัฐมนตรีว่าการ
 กระทรวงการต่างประเทศ
 ฯพณฯ ทองสะหวัด ไชคำพิฑูน รัฐมนตรีช่วยว่าการ ประจำสำนักนายก
 รัฐมนตรี
 ฯพณฯ คำอ้วน บุบผา รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม ป่าไม้
 และชลประทาน
 ฯพณฯ คำมา พมกอง รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมและ
 การค้า
 ท่านแก้ว พิมพะจัน ผู้ว่าการนครเวียงจันทน์
 ฯพณฯ วันทอง แสงเมือง เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐประชาธิปไตย
 ประชาชนลาวประจำราชอาณาจักรไทย

6. การพบปะหารือได้ดำเนินไปท่ามกลางบรรยากาศแห่งความเข้าใจอันดีระหว่างกัน และด้วยไมตรีจิตมิตรภาพอันดียิ่ง

7. นายกรัฐมนตรีทั้งสองได้แจ้งให้แต่ละฝ่ายทราบถึงความเป็นไปของสถานการณ์ในประเทศของตน และได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างกว้างขวางและตรงไปตรงมา เพื่อส่งเสริมและกระชับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสองให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

8. นายกรัฐมนตรีทั้งสองได้ทบทวนพัฒนาการแห่งความสัมพันธ์ระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว นับตั้งแต่ได้มีแถลงการณ์ร่วมไทย-ลาว ฉบับลงวันที่ 3 สิงหาคม 2519 ณ นครเวียงจันทน์ และฉบับลงวันที่ 25 มีนาคม 2521 ณ กรุงเทพมหานคร นายกรัฐมนตรีทั้งสองแสดงความพึงพอใจที่ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับลาวได้พัฒนาก้าวหน้าไปเป็นอย่างมากบนมูลฐานของแถลงการณ์ร่วมไทย-ลาวทั้งสองฉบับดังกล่าว

9. ด้วยความตระหนักถึงความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นซึ่งมีมาแต่โบราณกาลระหว่างประชาชนไทยและลาว นายกรัฐมนตรีทั้งสองได้ยืนยันที่จะพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างกัน โดยยึดถือและปฏิบัติตามหลักการที่ได้ระบุไว้ในแถลงการณ์ร่วม ฉบับลงวันที่ 3 สิงหาคม 2519 โดยเคร่งครัด กล่าวคือ

- เคารพเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งดินแดนของกันและกัน
- เคารพสิทธิของแต่ละประเทศที่จะดำรงคงอยู่ โดยปราศจากการแทรกแซงและคุกคามจากภายนอก
- ไม่แทรกแซงในกิจการภายในของกันและกัน ทั้งละเว้นการดำเนินการบ่อนทำลายต่อกัน ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม
- ระวังข้อขัดแย้งโดยสันติวิธีตามกฎหมายบัตรสหประชาชาติ บนพื้นฐานแห่งความเสมอภาค
- ละเว้นการคุกคาม หรือใช้กำลังต่อกัน และจะไม่ยอมให้ผู้อื่นใช้ดินแดนของตนเป็นฐานทัพเพื่อแทรกแซง คุกคามหรือรุกรานประเทศอื่นๆ ไม่ว่าในรูปใด

10. นายกรัฐมนตรีทั้งสองได้ให้คำมั่นว่า แต่ละฝ่ายจะไม่ยอมให้มีการใช้ดินแดนของตนเป็นฐานเพื่อแทรกแซง คุกคาม รุกราน หรือบ่อนทำลายอีกฝ่ายหนึ่งไม่ว่าในรูปใด

11. นายกรัฐมนตรีทั้งสองยืนยันเจตจำนงของทั้งสองฝ่ายที่จะดำเนินการต่างๆ อันจะส่งผลให้แม่น้ำโขงส่วนที่เป็นพรมแดนระหว่างประเทศทั้งสองเป็นแม่น้ำแห่งสันติภาพ มิตรภาพ และให้ประโยชน์ร่วมกันอย่างแท้จริง เพื่อการนี้ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีทั้งสองได้ตกลงว่า

11.1 แต่ละฝ่ายได้ดำเนินมาตรการที่มีผลจริงจังเพื่อหลีกเลี่ยงการกระทบกระทั่งกัน และเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว ที่มีอยู่ และที่อาจจะเกิดขึ้นโดยสันติวิธีด้วยการพบปะเจรจากันบนมูลฐานของความเป็นธรรม ความเสมอภาค และผลประโยชน์ร่วมกัน ทั้งในระดับรัฐบาลของประเทศทั้งสอง และในระดับเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น

11.2 ให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเจ้าหน้าที่ชายแดนของทั้งสองประเทศพบปะกันบ่อยครั้ง เพื่อปรึกษาหารือและวางมาตรการที่จะส่งเสริมการค้าชาย การติดต่อ และการสัญจรไปมาในแม่น้ำโขงให้เป็นไปโดยสะดวกและปลอดภัยแก่ประชาชนของประเทศทั้งสอง

11.3 เพื่อให้แม่น้ำโขงเป็นประโยชน์แก่พี่น้องประชาชนทั้งสองฝั่ง สมดังเจตนารมณ์แห่งแถลงการณ์ร่วมไทย-ลาว ฉบับลงวันที่ 25 มีนาคม 2521 ในกรณีที่ต้องผ่านเข้าไปในเขตแดนของอีกฝ่ายหนึ่ง เพื่อใช้ประโยชน์ทางคมนาคมในลำแม่น้ำโขงด้วยพาหนะที่ไม่มีลักษณะอันตราย ให้ทั้งสองฝ่ายยึดถือการผ่อนผันผ่อนยาวให้แก่กันและการรักษาไมตรีจิตมิตรภาพซึ่งกันและกันเป็นหลัก

12. นายกรัฐมนตรีทั้งสองได้แสดงความชื่นชมยินดี นับตั้งแต่ได้มีระบบการปกครองใหม่ในลาวมาจนปัจจุบัน ประเทศไทยและลาวได้มีการแลกเปลี่ยนผู้แทนในด้านต่างๆ ในทุกระดับอยู่เสมอ ซึ่งได้มีส่วนช่วยส่งเสริมให้ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสองใกล้ชิดกันยิ่งขึ้น นอกจากนี้ รัฐบาลประเทศทั้งสองก็ได้ลงนามในข้อตกลงต่างๆ เช่น ความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศ การฟื้นฟูคณะกรรมการแม่น้ำโขงชั่วคราว ความตกลงว่าด้วยการค้า ข้อตกลงว่าด้วยการส่งสินค้าผ่านแดน สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นการช่วยเสริมสร้างและขยายความสัมพันธ์อันดีและการร่วมมือที่มีผลระหว่างรัฐบาลและประชาชนทั้งสองประเทศ ซึ่งเป็นปัจจัยเกื้อกูลต่อการเสริมสร้างสันติภาพ ความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อีกด้วย ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีทั้งสองได้ย้ำถึงความสำคัญในการเร่งปฏิบัติตามข้อตกลงต่างๆ ที่ได้กระทำกันไว้แล้ว และการส่งเสริมเพิ่มพูนขยายการค้าและความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างกันต่อไปโดยไม่หยุดยั้ง

ด้วยความปรารถนาที่จะให้การค้าชายแดน ซึ่งได้กระทำกันมาแต่โบราณกาลคงดำเนินต่อไปโดยไม่หยุดชะงัก ทั้งสองฝ่ายจึงตกลงให้ข้อกำหนดตามหนังสือแลกเปลี่ยน ฉบับลงวันที่ 18 พฤษภาคม 2521 มีผลใช้บังคับต่อไปอีก 1 ปี จนถึงวันที่ 32 ธันวาคม 2522 หรือจนกว่าจะมีการทำข้อตกลงกันใหม่ก่อนหน้านั้น ซึ่งคณะผู้แทนระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสของทั้งสองฝ่ายจะได้มีการเจรจากันเพื่อการนี้โดยเร็ว รวมทั้งพิจารณารายละเอียดต่างๆ ว่าด้วยชนิดและประเภทสินค้า วงเงิน และปริมาณของสินค้าที่จะแลกเปลี่ยนซื้อขายกันแต่ละปี วิธีการชำระเงินและระเบียบ

พิธีการอื่นๆ ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์แห่งความตกลงว่าด้วยการค้า ลงวันที่ 1 มิถุนายน 2521

13. ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรไทย ได้เสนอโครงการความร่วมมือทางเกษตรกรรมต่างๆ ต่อรัฐบาลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่ง ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้ให้ความเห็นชอบในหลักการและจะได้มีการหารือกันในรายละเอียดในระดับเจ้าหน้าที่ต่อไป

14. ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงปรับอัตราค่าซื้อขายกระแสไฟฟ้าจากเขื่อนน้ำงึมให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน และเพื่อประโยชน์ซึ่งกันและกันของประชากรทั้งสองประเทศ ทั้งนี้ โดยให้มีผลโดยทันที

15. ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว แสดงความขอบคุณต่อรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยที่ได้มอบสิ่งของต่างๆ ให้แก่รัฐบาลลาว เพื่อช่วยเหลือประชาชนลาวที่ได้ประสบภัยธรรมชาติเมื่อเร็วๆ นี้

16. นายกรัฐมนตรีทั้งสองได้เห็นพ้องกันว่า จะได้มีการส่งเสริมความร่วมมือทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม สาธารณสุข กีฬา การท่องเที่ยว และอื่นๆ ระหว่างประเทศทั้งสอง

17. นายกรัฐมนตรีทั้งสองรู้สึกยินดีเป็นอย่างยิ่งที่เห็นว่าการเยือนสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวอย่างเป็นทางการของ ฯพณฯ พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรไทยและคณะ ครั้งนี้ได้รับผลสำเร็จอย่างงดงาม และนับเป็นก้าวที่สำคัญต่อการเสริมสร้างและกระชับความสัมพันธ์ การร่วมมือ ความเข้าใจอันดี และความเชื่อถือนันฐานะ บ้านพี่เมืองน้องระหว่างรัฐบาล และประชาชนไทย-ลาว

18. ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรไทยได้เชิญ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ไปเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีโกสอน พมวิหาน ได้ต้อนรับคำเชิญดังกล่าวด้วยความยินดี ส่วนกำหนดวันเดินทางไปเยือนนั้น จะได้ตกลงกันต่อไป

19. ฯพณฯ พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรไทยได้แสดงความขอบคุณอย่างจริงใจต่อ ฯพณฯ โกสอน พมวิหาน นายกรัฐมนตรีแห่ง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตลอดจนรัฐบาลและประชาชนลาว ที่ได้ให้การต้อนรับอย่างอบอุ่น สมเกียรติและด้วยไมตรีจิตอย่างดียิ่ง

20. ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีทั้งสอง ได้ตกลงที่จะเผยแพร่แถลงการณ์ร่วมฉบับนี้ อย่างกว้างขวางทางสื่อมวลชนทั้งในส่วนกลางและในส่วนภูมิภาค พร้อมกันนั้น ทั้งสองฝ่ายจะจัดตั้งคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องขึ้นเพื่อปฏิบัติตามข้อที่ได้ตกลงไว้ในแถลงการณ์ร่วมฉบับนี้ให้บังเกิดผลด้วยดี

ทำขึ้นเป็นภาษาไทยและภาษาลาว ทั้งสองฉบับใช้ได้เท่าเทียมกัน

เวียงจันทน์ วันที่ 6 มกราคม 2522

สำหรับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์

นายกรัฐมนตรี

สำหรับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐ

ประชาธิปไตยประชาชนลาว

ไกสอน พมวิหาน

นายกรัฐมนตรี

แถลงการณ์ร่วม
ระหว่างราชอาณาจักรไทย กับ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

1. ตามคำเชิญของ ฯพณฯ พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรไทย ฯพณฯ ไกสอน พมวิหาน นายกรัฐมนตรีแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พร้อมด้วยคณะ ได้เดินทางมาเยือนราชอาณาจักรไทยอย่างเป็นทางการ ตั้งแต่วันที่ 1 ถึง 4 เมษายน 2522

2. ฯพณฯ ไกสอน พมวิหาน นายกรัฐมนตรีแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และคณะได้รับการต้อนรับอย่างอบอุ่นและสมเกียรติยิ่งจากรัฐบาลและประชาชนชาวไทย

3. ในระหว่างการเยือนราชอาณาจักรไทย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ ฯพณฯ ไกสอน พมวิหาน เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน กรุงเทพมหานคร ในโอกาสนั้น ฯพณฯ ไกสอน พมวิหาน ได้นำความทราบของ ฯพณฯ ประธานสุภานุวงศ์และภริยา ขึ้นกราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ พร้อมกับได้ถวายพระพร ให้ทรงพระเกษมสำราญพระชนมายุยืนนาน เพื่อทรงเป็นมิ่งขวัญและร่วมเกล้าของพสกนิกรชาวไทยสืบไปชั่วกาลนาน

4. ฯพณฯ ไกสอน พมวิหาน นายกรัฐมนตรีแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พร้อมด้วยคณะได้ไปเยือนสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ และแหล่งเกษตรกรรมในกรุงเทพมหานคร และในต่างจังหวัด ฯพณฯ ไกสอน พมวิหาน และคณะได้รับการต้อนรับด้วยความชื่นชมยินดีจากเจ้าหน้าที่ และประชาชนชาวไทย ในสถานที่ทุกแห่งที่ได้ไปเยี่ยมเยือน

5. ฯพณฯ ไกสอน พมวิหาน นายกรัฐมนตรีแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พร้อมด้วยคณะได้มีการพบปะเจรจาและปรึกษาหารือกับ ฯพณฯ พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรไทย พร้อมด้วยคณะ

ในการพบปะเจรจาครั้งนี้

คณะฝ่ายไทยประกอบด้วย

ฯพณฯ ดร.อุปติศรี ปาจารย์ยางกูร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

ฯพณฯ พลเอกสุรกิจ มัยลาภ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

ฯพณฯ พลเอกเล็ก แนวมาลี

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ฯพณฯ นายปรีดา กรรณสูต

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ฯพณฯ นาเกษม จาติกวณิช

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

ฯพณฯ พลเอกยศ เทพหัสดิน ณ อยุธยา รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม
 ฯพณฯ พลเรือเอกอมร ศิริกายะ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม
 ฯพณฯ นายปรก อัมระนันท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์
 ฯพณฯ พลเอกเสริม ณ นคร ผู้บัญชาการทหารสูงสุด
 ฯพณฯ นายเศรษฐี เหวอบัตย์ เอกอัครราชทูตไทยประจำสาธารณรัฐ
 ประชาธิปไตยประชาชนลาว

คณะฝ่ายลาวประกอบด้วย

ฯพณฯ สีสะหวาด แก้วบุญพันธ์ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
 ฯพณฯ สนั่น สุดทิจัก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม โยธาธิการ
 และขนส่ง
 ฯพณฯ สีชนะ สีสาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและ
 โฆษณาการ วัฒนธรรม และท่องเที่ยว
 ฯพณฯ ไมจันตาน แสงมะณี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงภายใน
 ฯพณฯ คำผาย บุปผา รัฐมนตรีผู้รักษาการแทนรัฐมนตรีว่าการ
 กระทรวงการต่างประเทศ
 ฯพณฯ ทองสะหวัด ไชคำพิบูลน์ รัฐมนตรีช่วยว่าการ ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
 ฯพณฯ คำอ้วน บุปผา รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงกลาโหม ป่าไม้
 และชลประทาน
 ฯพณฯ คำมา พมกอง รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมและ
 การค้า
 ฯพณฯ สุบัน ละลิตทิลาด ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ
 ฯพณฯ วันทอง แสงเมือง เอกอัครราชทูตสาธารณรัฐประชาธิปไตย
 ประชาชนลาวประจำราชอาณาจักรไทย

6. การเจรจาหรือได้ดำเนินไปท่ามกลางบรรยากาศแห่งความเข้าใจอันดีระหว่างกัน และด้วยไมตรีจิตมิตรภาพฉันพี่น้องอันดียิ่ง

7. นายกรัฐมนตรีทั้งสอง ได้ทบทวนพัฒนาการแห่งความสัมพันธ์ระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว นับตั้งแต่ได้มีแถลงการณ์ร่วมฉบับลงวันที่

6 มกราคม 2522 ในโอกาสที่ ฯพณฯ พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ได้เดินทางไปเยือนสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวอย่างเป็นทางการ ระหว่างวันที่ 4-6 มกราคม 2522 นายกรัฐมนตรีทั้งสองได้แสดงความพึงพอใจอย่างยิ่งที่ ความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างไทย-ลาว ได้ก้าวหน้าไปในทางที่ดียิ่งขึ้น

8. นายกรัฐมนตรีทั้งสองเห็นพ้องกันว่า การมาเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการของ ฯพณฯ ไกสอน พมวิหาน และคณะในครั้งนี้เป็นก้าวสำคัญอย่างยิ่งอีกก้าวหนึ่งในการกระชับความสัมพันธ์และความร่วมมืออันใกล้ชิดระหว่างรัฐบาลและประชาชนของประเทศทั้งสอง

9. นายกรัฐมนตรีทั้งสอง ได้แจ้งให้แต่ละฝ่ายทราบถึงสถานการณ์ในประเทศของตน และได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการต่อเนื่องการขยายและกระชับสายสัมพันธ์ มิตรภาพและความร่วมมือระหว่างประเทศทั้งสองให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น และได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่สองฝ่ายสนใจร่วมกัน

10. นายกรัฐมนตรีทั้งสอง ได้แสดงความพึงพอใจที่ได้เห็นว่า ความสัมพันธ์มิตรภาพและความร่วมมือในหลายด้านระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้ขยายตัวออกไปโดยสอดคล้องกับผลประโยชน์ของประชาชนไทย-ลาว ตามเจตนารมณ์ของหลักการที่ระบุไว้ในแถลงการณ์ร่วมฉบับลงวันที่ 6 มกราคม 2522 ในโอกาสการเยือนสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเพื่อสนทนาไมตรีอย่างเป็นทางการของ ฯพณฯ พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรไทย การแลกเปลี่ยนคณะผู้แทนในระดับต่างๆ โดยเฉพาะ ระหว่างจังหวัดกับแขวงชายแดนของทั้งสองประเทศ ได้มีผลเป็นการส่งเสริมมิตรภาพความเข้าใจ ความเชื่อถือระหว่างประชาชนทั้งสองประเทศ และการร่วมมือกันในหลายด้าน ทำให้การติดต่อค้าขายดำเนินไปอย่างเป็นปกติ และเห็นอกเห็นใจกัน

11. ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องกันว่า การส่งเสริมการแลกเปลี่ยนคณะผู้แทนในระดับและแขวงต่างๆ ของสองประเทศให้เพิ่มขึ้น จะเป็นการขยายสายสัมพันธ์ มิตรภาพ ความเชื่อถือ และการร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการพัฒนาประเทศของแต่ละฝ่ายให้เจริญรุ่งเรือง

ทั้งสองฝ่ายแสดงความพึงพอใจ ต่อผลสำเร็จเบื้องต้นอันสำคัญในการกระทำให้แม่น้ำโขงส่วนที่เป็นชายแดนระหว่างสองประเทศเป็นแม่น้ำสันติภาพ มิตรภาพ และก่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกันอย่างแท้จริง

นายกรัฐมนตรีทั้งสองได้ตกลงกันว่าจะทำให้ชายแดนไทย-ลาวทั้งหมดที่เป็นแม่น้ำโขง และทางบกที่เป็นชายแดนแห่งสันติภาพและมิตรภาพ บนหลักการการเคารพเอกราชอธิปไตย และบูรณภาพแห่งดินแดนของกันและกัน การเคารพสิทธิประโยชน์อันชอบธรรมของกัน

และกัน การแก้ไขข้อพิพาทระหว่างประเทศทั้งสองโดยสันติวิธีเพื่อการนี้ บรรดาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของสองประเทศจะได้ตกลงกันในเรื่องข้อกำหนดและระเบียบการเกี่ยวกับด่านเข้าออกกระหว่างสองประเทศ การไปมาหาสู่กันระหว่างประชาชนสองฝ่ายตามชายแดนไทย-ลาว และกำหนดวิธีการอันจำเป็นที่ประสิทธิผลเพื่อสกัดกั้นและทำลายการเคลื่อนไหวใดๆ ของผู้ก่อการร้ายที่ใช้เขตชายแดนเป็นแหล่งหลบซ่อนไปปฏิบัติการรบกวนทำลายความสงบสุขของประชาชน ทหาร ตำรวจ และเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ปฏิบัติงานอยู่บริเวณชายแดนให้ตระหนักถึงเจตนารมณ์แห่งการเสริมสร้างมิตรภาพไทย-ลาวและให้มีการปฏิบัติตามระเบียบการที่ได้กำหนดไว้อย่างถูกต้อง

12. นายกรัฐมนตรีทั้งสอง ได้แสดงความพึงพอใจที่ความสัมพันธ์การค้าระหว่างประเทศทั้งสองได้เพิ่มพูนมากขึ้น หลังจากที่ได้มีการลงนามความตกลง ว่าด้วยการค้า ณ นครเวียงจันทน์ เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2521 ในกรณีนี้ ทั้งสองฝ่ายควรให้มีการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนผู้แทนการค้า การติดต่อทางการค้าให้มากยิ่งขึ้น ทั้งในระดับรัฐบาลและเอกชน เพื่อให้การค้าระหว่างประเทศเพิ่มทวีขึ้นเรื่อยๆ ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของความตกลงว่าด้วยการค้าดังกล่าวข้างต้น นอกจากนี้ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องที่จะเพิ่มพูนการซื้อขายสินค้าของประชาชนตามบริเวณชายแดนของประเทศทั้งสองด้วย

13. นายกรัฐมนตรีทั้งสองได้ยืนยันอีกครั้งหนึ่งที่จะปฏิบัติตามหลัก 5 ประการ ที่ได้ระบุไว้ในแถลงการณ์ร่วม ฉบับลงวันที่ 6 มกราคม 2522 อันเป็นพื้นฐานแห่งความสัมพันธ์ระหว่างประเทศทั้งสอง กล่าวคือ

- เคารพเอกราช อธิปไตย และบูรณะภาพแห่งดินแดนของกันและกัน
- เคารพสิทธิของแต่ละประเทศที่จะดำรงคงอยู่ โดยปราศจากการแทรกแซงและคุกคามจากภายนอก
- ไม่แทรกแซงในกิจการภายในของกันและกัน ทั้งละเว้นการดำเนินการบ่อนทำลายต่อกัน ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม
- ระงับข้อขัดแย้งโดยสันติวิธีตามกฎหมายระหว่างประเทศ บนพื้นฐานแห่งความเสมอภาค
- ละเว้นการคุกคาม หรือใช้กำลังต่อกัน และจะไม่ยอมให้ผู้อื่นใช้ดินแดนของตนเป็นฐานทัพเพื่อแทรกแซง คุกคาม หรือรุกรานประเทศอื่นๆ ไม่ว่าในรูปใด รวมทั้งการปฏิบัติตามคำมั่นที่ให้ต่อกันว่า แต่ละฝ่ายจะไม่ยอมให้มีการใช้ดินแดนของตนเป็นฐานเพื่อแทรกแซง คุกคาม รุกราน หรือบ่อนทำลายอีกฝ่ายหนึ่งไม่ว่ารูปแบบใด

14. นายกรัฐมนตรีทั้งสอง ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และได้แสดงความห่วงใยเป็นอย่างมากต่อความตึงเครียดที่มีอยู่ในภูมิภาค ซึ่งอาจกระทบกระเทือนอย่างร้ายแรงต่อสันติภาพและความมั่นคงของประเทศในอาณานิคมบริเวณนี้ ทั้งสองฝ่ายได้ย้ำถึงความจำเป็นรีบด่วนว่าปัญหานี้จะต้องได้รับการแก้ไขโดยสันติวิธีและยุติธรรม เพื่อให้สันติภาพและเสถียรภาพกลับคืนมาสู่ภูมิภาค

15. ฯพณฯ ไกสอน พมวิหาน นายกรัฐมนตรีแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้แจ้งว่าสภาพการณ์ตึงเครียดที่เกิดขึ้นในลาวปัจจุบัน เป็นการข่มขู่โดยตรงต่อสันติภาพ และเสถียรภาพในภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และได้ยืนยันการตัดสินใจของประชาชนลาวเพื่อปกป้องรักษาเอกราช อธิปไตยและบูรณภาพแห่งดินแดนของตน ฯพณฯ พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรไทยรับทราบตามที่ ฯพณฯ ไกสอน พมวิหาน ได้ชี้แจง

16. ทั้งสองฝ่ายเห็นว่า เรื่องต่างๆ ที่ได้ตกลงกันแล้วในแถลงการณ์ร่วมฉบับนี้จะได้รับการหารือกันต่อไปโดยละเอียดเพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติ

17. นายกรัฐมนตรีทั้งสองรู้สึกปิติยินดีเป็นอย่างยิ่ง ที่เห็นว่าการมาเยือนราชอาณาจักรไทยอย่างเป็นทางการของ ฯพณฯ ไกสอน พมวิหาน นายกรัฐมนตรีแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และคณะผู้แทนลาวในครั้งนี้ ได้รับผลสำเร็จอย่างงดงาม และถือเป็นก้าวใหญ่ที่สำคัญยิ่งต่อการปรับปรุง และเสริมสร้างความสัมพันธ์ มิตรภาพ ความร่วมมือ ความเข้าใจอันดีและความเชื่อถือนันฐานบ้านพี่เมืองน้องระหว่างรัฐบาลและประชาชนของชาติไทย-ลาว

18. ฯพณฯ ไกสอน พมวิหาน นายกรัฐมนตรีแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และคณะผู้แทนรัฐบาลลาว ได้แสดงความขอบคุณอย่างจริงใจต่อ ฯพณฯ พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ นายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรไทย ตลอดจนรัฐบาลและประชาชนไทยที่ได้ให้การต้อนรับอย่างสมเกียรติ ออบอูน และด้วยไมตรีจิตอย่างดียิ่ง

ทำขึ้นเป็นภาษาไทยและลาว ทั้งสองฉบับใช้ได้เท่าเทียมกัน

กรุงเทพมหานคร 4 เมษายน 2522

สำหรับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

สำหรับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาว

พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์
นายกรัฐมนตรี

ไกสอน พมวิหาน
นายกรัฐมนตรี

ผนวก จ :

กลุ่มชาวม้งในสำนักสงฆ์ถ้ำกระบอก จังหวัดสระบุรี⁴

กลุ่มชาวม้งที่สำนักสงฆ์ถ้ำกระบอก ค่อนข้างจะมีความแตกต่างจากกลุ่มชาวม้งอื่น ๆ ที่พำนักในประเทศไทย เพราะเป็นกลุ่มม้งที่ไม่ได้มีถิ่นฐานอยู่ในไทยมาก่อน แต่มาอาศัยอยู่ในสำนักสงฆ์ถ้ำกระบอกภายหลัง ซึ่งสามารถสรุปที่มาได้ 3 ประเภท คือ

ประเภทที่ 1 ชาวเขาเผ่าม้งลาวที่หลบหนีจากศูนย์อพยพควบคุมผู้อพยพชาวลาวในพื้นที่ต่างๆ ในไทย ศูนย์อพยพเหล่านี้ถูกจัดตั้งขึ้นเมื่อลาวเปลี่ยนแปลงการปกครองตั้งแต่ปี 2518 (ค.ศ. 1975) เนื่องจากมีชาวลาวจำนวนมากได้หลบหนีเข้ามาในไทยรวมทั้งชาวเขาเผ่าม้งลาว และภายใต้การสนับสนุนจาก UNHCR รัฐบาลไทยจึงได้สร้างศูนย์อพยพขึ้นในพื้นที่ จ.เลย นครพนม ชลบุรี และ น่าน ภายหลังจากที่มีการปิดศูนย์และให้ผู้อพยพเหล่านี้กลับประเทศ แต่มีบางส่วนที่ไม่ยอมกลับและมาอาศัยอยู่ในสำนักสงฆ์ถ้ำกระบอกตั้งแต่นั้น

ประเภทที่ 2 ชาวเขาเผ่าม้งลาวที่เป็นสมาชิกขบวนการต่อต้านลาว (ขตล.) โดยภายหลังปี 2518 กลุ่มรัฐบาลเก่าของลาวที่หมดอำนาจภายใต้การสนับสนุนทางลับของสหรัฐอเมริกา และนโยบายทางลับของไทยได้จัดตั้งกองกำลังชาวม้งต่อต้านขึ้นจำนวนหนึ่งภายใต้การนำของนายพลวังเปา (เรียกว่า ขตล.) เข้าปฏิบัติการทางทหารในพื้นที่ สปป.ลาว เพื่อหวังโค่นล้มรัฐบาลคอมมิวนิสต์และสถาปนาการปกครองแบบเดิมขึ้นในลาว แต่เมื่อสถานการณ์ทางการเมืองระหว่างประเทศเปลี่ยนแปลงไป นโยบายต่อ สปป.ลาวก็เปลี่ยนแปลงไปด้วย ทำให้ ขตล. ไม่ได้รับการสนับสนุนอีกต่อไป กลุ่มเหล่านี้จึงมาอยู่ในสำนักสงฆ์ถ้ำกระบอก เนื่องจากเป็นชาวม้งด้วยกัน ประมาณว่า ขตล. ที่อาศัยในสำนักสงฆ์ถ้ำกระบอกมีอยู่ประมาณ 200 คน และยังคงมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับ ขตล. ในต่างประเทศ และ ขตล. ที่ปฏิบัติการใน สปป.ลาวอยู่

ประเภทที่ 3 ชาวเขาเผ่าม้งในไทย ที่เข้ามาบำบัดรักษายาเสพติดที่สำนักสงฆ์ถ้ำกระบอก และไม่สามารถกลับถิ่นฐานของตนอีก เนื่องจากภูมิลำเนาเดิมอยู่ในป่าสงวน

กระทรวงมหาดไทยเคยทำการสำรวจชาวม้งลาวในสำนักสงฆ์ถ้ำกระบอกแห่งนี้เมื่อปี 2539 (ค.ศ. 1996) ว่ามีจำนวน 13,725 คน (ชาย 7,065 คน หญิง 6,600 คน) ซึ่งมีสถานะหลบหนีเข้าเมือง รัฐบาล สปป.ลาวก็ไม่ประสงค์ที่จะรับตัวกลับประเทศ จึงเป็นเรื่องที่ค่อนข้างยุ่งยากในการแก้ไขปัญหาของชาวม้งกลุ่มนี้อย่างถาวร เนื่องจากเป็นปัญหาในด้านภาพพจน์ของประเทศ

⁴ ข้อมูลจากกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

สภาพความเป็นอยู่ของชาวเขาเผ่าม้งที่สำนักสงฆ์ถ้ำกระบอก

ปลุกบ้านอาศัยลักษณะเป็นกระท่อม มุงหลังคาด้วยหญ้าคาอยู่กันเป็นกลุ่ม จำนวน 4 กลุ่ม แต่ละกลุ่มจะมีหัวหน้าชาวเขาควบคุมดูแล ดังนี้

กลุ่มที่ 1	กลุ่มลานตะไคร้	จำนวนประชากร 443 ครอบครัว
กลุ่มที่ 2	กลุ่มบนเขา	จำนวนประชากร 234 ครอบครัว
กลุ่มที่ 3	กลุ่มลานหิน	จำนวนประชากร 651 ครอบครัว
กลุ่มที่ 4	กลุ่มบ้านใหม่	จำนวนประชากร 512 ครอบครัว
		รวมประชากรชาวเขาทั้งสิ้น 1,340 ครอบครัว

อาชีพของชาวเขา

- ค้าขาย ประมาณ 10 %
- ช่างฝีมือ ประมาณ 10 %
- การเกษตร ประมาณ 10 %
- รับจ้างทั่วไป ประมาณ 40 %
- ไม่ได้ประกอบอาชีพ ประมาณ 40 %

ชาวเขาเผ่าม้งเหล่านี้ สร้างปัญหาให้กับประเทศไทยอย่างมาก ทั้งในเรื่องความมั่นคง ด้านความสัมพันธ์กับ สปป.ลาว ด้านแรงงาน ด้านสาธารณสุข ด้านการศึกษา ด้านยาเสพติด รวมทั้งอนาคตของประชากรกลุ่มนี้ ว่าอยู่ในสถานะอย่างไร ในระยะหลังเริ่มมีบางส่วนได้อพยพหนีจากสำนักสงฆ์ถ้ำกระบอก และไปอาศัยอยู่กับชาวเขาเผ่าม้งที่เป็นคนไทยตามจังหวัดต่างๆ พร้อมกับมีความพยายามปลอมแปลงสัญชาติเป็นคนไทย ในหลายหมู่บ้านที่มีปัญหาเสพติดในปัจจุบัน ก็มีชาวม้งลาวเข้าไปอาศัยอยู่ เช่น บ้านเข็กน้อย กิ่ง อ.เขาค้อ จ.เพชรบูรณ์ บ้านปางสังกะสี กิ่ง อ.วังเจ้า จ.ตาก เป็นต้น ในขณะที่เดียวกัน ก็ปรากฏขบวนการลักลอบนำชาวม้งลาวเข้าประเทศไทยอีก และมาพำนักที่สำนักสงฆ์ถ้ำกระบอก ทำให้ประชากรม้งลาวเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างรวดเร็ว

ในสำนักสงฆ์ถ้ำกระบอก ได้มีการจัดระเบียบการปกครองโดยแบ่งพื้นที่ปกครองเป็นพื้นที่เขตสงฆ์ และพื้นที่เขตฆราวาส กล่าวเฉพาะเขตฆราวาส มีการแบ่งการปกครองเป็น 5 กลุ่ม แต่ละกลุ่มจะแต่งตั้งผู้นำกลุ่มที่เป็นชาวม้งด้วยกันขึ้นดูแลรับผิดชอบ

สถานการณ์ของปัญหาชาวม้งใน สำนักสงฆ์ถ้ำกระบอกมีความสลับซับซ้อน และมีการสั่งสมปัญหาเป็นเวลานาน สภาพความมั่นคงแห่งชาติเคยกำหนดมาตรการในการแก้ไขปัญหานี้ ทั้งในด้านแยกประเภทของกลุ่มชาวม้งตามสถานภาพ การเคลื่อนย้ายชาวม้งลาวไปยังสถานที่อื่น

การปฏิบัติโดยอาศัยหลักมนุษยธรรม การประชาสัมพันธ์ ที่แจ้งให้กลุ่มชาวม้งมีความเข้าใจที่ดีขึ้น ฯลฯ แต่ผลของการปฏิบัติที่ผ่านมายังคงไม่สามารถแก้ไขปัญหานี้ลงได้ ตรงกันข้ามปัญหา ยังคงหมักหมมอย่างต่อเนื่อง ข้อมูลจากเทศบาล ต.พระพุทธบาท ณ วันที่ 25 มิถุนายน 2541 (ค.ศ. 1998) มีชาวเขาเผ่าม้งใน สำนักสงฆ์ถ้ำกระบอกจำนวน 20,370 คน เป็นชาย 10,418 คน เป็นหญิง 9,952 คน และสาเหตุที่ชาวเขาเผ่าม้งอพยพเข้ามามากขึ้นเรื่อยๆ มา เพราะสาเหตุต่างๆ คือ มาขอเลิกยาเสพติด (ฝิ่น) บางพวกมาเพราะไม่มีพื้นที่ทำกิน โดยมาหาอาชีพใหม่เพื่อเลี้ยงครอบครัว

ผนวก จ : แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์

วิทยานิพนธ์ เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งเสริมและที่เป็นอุปสรรคต่อความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยและ สปป.ลาว : การศึกษาเชิงสังคม-จิตวิทยาทางความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ”

ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษ : Factors Contributing to and Impeding Friendly Relations between Thailand and the Lao People Democratic Republic: A Study on the Socio-psychological Approach in International Relations”

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมเชิงสังคมจิตวิทยาในความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ที่ทำให้ประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน
2. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่เป็นอุปสรรคเชิงสังคมจิตวิทยาต่อความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และแนวโน้มความสัมพันธ์ของประเทศทั้งสอง
3. เพื่อศึกษาแนวทางการร่วมมือระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวในอนาคต

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตำแหน่ง.....

หน่วยงาน.....

โทรศัพท์..... โทรสาร.....

วันที่สัมภาษณ์..... เวลา.....

สถานที่สัมภาษณ์.....

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยและ สปป.ลาว

1. ท่านคิดว่าความสัมพันธ์ระหว่างไทยและลาวมีมานานกว่าประเทศเพื่อนบ้านอื่นใด ใช่หรือไม่ เพราะอะไร?

.....

.....

2. ท่านเห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างไทยและ สปป.ลาวโดยภาพรวมในขณะนี้เป็นอย่างไร?

.....

.....

3. ท่านคิดว่าปัจจัยที่มีส่วนส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยและ สปป.ลาว มีเรื่องใดบ้าง? (ปัจจัยด้านดีที่สุด)

- ด้านประวัติศาสตร์.....
-
- ด้านการเมือง.....
-
- ด้านเศรษฐกิจ.....
-
- ด้านสังคมและวัฒนธรรม.....
-

4. ท่านคิดว่าสิ่งต่อไปนี้มีส่วนในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างไทยและ สปป.ลาวหรือไม่? อย่างไร? (ทั้งดีและไม่ดี)

- ความเป็นญาติพี่น้องของประชาชนในเขตจังหวัดและแขวงชายแดน และความสัมพันธ์แบบบ้านพี่เมืองน้อง.....
-
- ภาษาที่คล้ายคลึงกัน สามารถสื่อสารกันเข้าใจ.....
-

- มีขนบธรรมเนียม ประเพณี และนับถือพุทธศาสนาเหมือนกัน.....
.....
- การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานประเพณีหรือเทศกาลสำคัญๆ.....
.....
- การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานประเพณี “ฮีตสิบสอง” หรืองานบุญสิบสองเดือน.....
.....

5. ท่านคิดว่าการที่ไทยและ สปป.ลาวมีระบอบการปกครองที่แตกต่างกัน (ไทยมีระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย และ สปป.ลาวมีระบอบการปกครองแบบสังคมนิยม) เป็นปัจจัยส่งเสริมหรืออุปสรรคต่อความสัมพันธ์ระหว่างไทยและ สปป.ลาว หรือไม่ อย่างไร? (ในด้าน เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมือง การติดต่อไปมาหาสู่กัน)

.....
.....

6. การมีความสัมพันธ์ทางการทูตที่ยาวนานถึง 50 ปี เป็นเครื่องชี้ถึงความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันได้หรือไม่?

.....
.....

7. ท่านคิดว่าการเสด็จเยือน สปป.ลาว ของพระบรมวงศานุวงศ์ของไทย และการแลกเปลี่ยนเยี่ยมเยือนของผู้นำระดับสูงของทั้งสองประเทศอย่างสม่ำเสมอ สามารถใช้เป็นเครื่องวัดประการหนึ่งถึงความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยและ สปป.ลาวได้หรือไม่? เพราะอะไร ถึงคิดเช่นนั้น?

.....
.....

8. ท่านคิดว่า การที่คนลาวและคนไทยมีเชื้อชาติ ภาษา ศาสนา และขนบธรรมเนียมประเพณี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมอย่างเดียวกัน ทำให้คนของสองประเทศนี้มีระบบความเชื่อ และการรับรู้อย่างเดียวกัน อันส่งผลให้ประเทศทั้งสองมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันใช่หรือไม่? ท่านมีความเห็นอย่างไรในเรื่องนี้?

.....

9. ท่านคิดว่าความสัมพันธ์ส่วนตวิระหว่างผู้นำในระดับต่างๆ ของทั้งสองประเทศนั้นนำไปสู่การมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดระหว่างประเทศทั้งสองใช่หรือไม่?

.....

10. หลังจากปี ค.ศ. 1986 ที่ สปป.ลาวได้ปฏิรูปนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจและนโยบายต่างประเทศ พร้อมทั้งประกาศใช้นโยบายเงินธนาคารใหม่ และไทยได้ประกาศใช้นโยบายการเปลี่ยนสนาามรบให้เป็นสนาามการค้า ท่านคิดว่าความสัมพันธ์ระหว่างไทยและ สปป.ลาวในมิติใหม่ทางเศรษฐกิจเป็นอย่างไร ในเรื่องดังต่อไปนี้?

- การค้าระหว่างประเทศ.....

- การลงทุนระหว่างประเทศ.....

- ธุรกิจการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ.....

- ความช่วยเหลือระหว่างประเทศ.....

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยและ สปป.ลาว

1. ท่านคิดว่าปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยและ สปป.ลาวมีอะไรบ้าง? (สิ่งที่เป็นอุปสรรคที่สุด)

- ด้านประวัติศาสตร์.....
-
- ด้านการเมือง.....
-
- ด้านเศรษฐกิจ.....
-
- ด้านสังคมและวัฒนธรรม.....
-

2. ท่านคิดว่าความใกล้ชิดกันมากเกินไปในหลายๆ ด้านระหว่างประเทศไทยและ สปป.ลาว ดังกล่าวแล้ว อาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดและทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างกันได้? หากท่านคิดว่าเป็นเรื่องจริง กรุณายกตัวอย่างประกอบด้วย

.....

.....

3. ท่านคิดว่าสื่อต่างๆ ของไทย (โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร) มีบทบาทในการถ่ายทอดวัฒนธรรมต่างๆ ทั้งของไทยและต่างชาติ ที่ผ่านทางสื่อของไทยให้แก่คนลาวอย่างไร และการถ่ายทอดนั้นมีผลอย่างไรต่อการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของลาว และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเป็นผลดีหรือไม่อย่างไร?

.....

.....

4. ผู้อพยพชาวม้งที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยตั้งแต่ปี ค.ศ. 1975 และปัจจุบันนี้ยังหลงเหลืออยู่ในประเทศไทยอีกจำนวนหนึ่งนั้น ท่านคิดว่าเป็นปัญหาอุปสรรคต่อความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างไทยและลาวหรือไม่ อย่างไร? ท่านต้องการให้มีการแก้ไขในเรื่องนี้อย่างไร?

.....

.....

5. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับข้อขัดแย้งเรื่องเส้นเขตแดนไทย-ลาวที่เป็นปัญหายืดเยื้อมานานหลายทศวรรษแล้ว จนเกิดกรณีพิพาท เช่น บ้านร่มเกล้าขึ้น และขณะนี้การแก้ไขเรื่องนี้คืบหน้าไปถึงไหนแล้ว?

.....

.....

6. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการที่ฝ่ายไทยยังคงมีหน่วยปฏิบัติการตามลำน้ำโขง (นปท.) ปฏิบัติงานอยู่ในปัจจุบัน โดยที่ทางการไทยได้เปลี่ยนนโยบายจากการปฏิบัติงานทางทหารเป็นการช่วยเหลือผู้ประสบภัยหรือกิจการอื่นใดในลำน้ำโขงแล้ว เช่น การปราบปรามการค้าลักลอบค้ายาเสพติด และท่านคิดว่าหน่วยปฏิบัติการตามลำน้ำโขงของไทยเป็นอุปสรรคต่อความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับลาวหรือไม่ อย่างไร?

.....

.....

7. ข่าวของการลักลอบเข้าเมืองของคนลาวอย่างผิดกฎหมาย ข่าวการล่อลวงหญิงลาวมาค้าประเวณีในไทยมีให้เห็นอยู่เป็นประจำ ปัญหาดังกล่าวท่านคิดว่ามีส่วนทำให้เกิดผลกระทบต่อความสัมพันธ์อันดีของสองประเทศหรือไม่? ไทยและลาวควรรหาแนวทางแก้ไขปัญหานี้อย่างไร?

.....

.....

ตอนที่ 3 แนวทางความร่วมมือของประเทศไทยและ สปป.ลาว ในอนาคต

1. ท่านมีข้อเสนอแนะต่อการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างไทยและลาว อย่างไรบ้าง?

.....
.....

2. ท่านคิดว่าความสัมพันธ์ของประเทศไทยและ สปป.ลาวในอนาคตควรจะดำเนินไปในลักษณะใด?

.....
.....

3. ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางความร่วมมือระหว่างประเทศไทยและ สปป.ลาวที่ยั่งยืนอย่างไร?

.....
.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์

นส.กรวรรณ ชิวสันต์

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาภูมิภาคศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

จ.เชียงใหม่ 50200 ประเทศไทย

ผนวก ช : ตัวอย่างของบทสัมภาษณ์บางราย

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	นายศุขปริดา พนมยงค์
ตำแหน่ง	ที่ปรึกษาด้านต่างประเทศ บริษัทผลิตไฟฟ้า (จำกัดมหาชน)
วันที่สัมภาษณ์	28 ตุลาคม 2543
สถานที่	บริษัทผลิตไฟฟ้า (จำกัดมหาชน) กรุงเทพฯ ประเทศไทย

1. ท่านคิดว่าความสัมพันธ์ระหว่างไทยและลาวมีมานานกว่าประเทศเพื่อนบ้านอื่นใด ใช่หรือไม่? เพราะอะไร?

ใช่ ถือว่าลาวกับไทยมาจากสายเลือดบรรพบุรุษเดียวกัน

2. ท่านเห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างไทยและ สปป.ลาวโดยภาพรวมเป็นอย่างไร?

ลาวกับไทยมีความสัมพันธ์พิเศษ และค่อนข้างจะละเอียดอ่อน อยากจะให้มีความเข้าใจกัน โดยเฉพาะในภูมิภาคนี้สำคัญมาก แต่ทางรัฐบาลปัจจุบันไม่ได้มีวิสัยทัศน์ที่จะให้ความเอาใจใส่ดูแลเพื่อนบ้านของเรา ปัญหาต่างๆ จึงมักจะเกิดขึ้น

ปัจจุบันมีความสัมพันธ์กันรอบด้านมากขึ้น แม้ว่าจะเดินไปในทางขรุขระ บางทีชะงักงัน บางอย่างเป็นปัญหาละเอียดอ่อน แต่ไม่อยากจะดูเป็นเรื่องใหญ่ที่จะทำลาย

3. ท่านคิดว่าปัจจัยที่มีส่วนส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยและ สปป.ลาว มีเรื่องใดบ้าง?

เรื่องพระพุทธศาสนา ที่สองประเทศมีเหมือนกัน ถึงแม้ว่าเป็นคอมมิวนิสต์ก็ยังนับถือพระพุทธศาสนาได้อยู่

บางครั้งมีประเพณีที่ทำให้คนสองชาติได้ร่วมงานกัน เช่นพิธีทอดกฐิน ทอดผ้าป่า เพราะฉะนั้นความสัมพันธ์ในระดับชาวบ้านจะดี

4. ท่านคิดว่าสิ่งต่อไปนี้มีส่วนในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างไทยและ สปป.ลาวหรือไม่? อย่างไร? (ทั้งดีและไม่ดี)

เรื่องของประวัติศาสตร์ เจ้าอนุวงศ์ ในประวัติศาสตร์ของศักดินาไทยสยาม ถือว่าเจ้าอนุวงศ์คิดเป็นกบฏ ของลาวถือว่าเป็นผู้กอบกู้อิสรภาพ ถ้ามองแบบเป็นกลางๆ ทุกคนเป็นเจ้าของแคว้น แต่แน่นอนศักดินาไทยสยามได้เปรียบ เพราะอยู่ริมทะเลก็ตั้งใหญ่กว่าเป็นธรรมดา

5. ท่านคิดว่ากาารที่ไทยและ สปป.ลาวมีระบอบการปกครองที่แตกต่างกัน เป็นปัจจัยส่งเสริมหรืออุปสรรคต่อความสัมพันธ์ระหว่างไทยและ สปป.ลาว หรือไม่ อย่างไร?

มีปัญหานี้บ้างๆ อุดมการณ์ของลาวยังคงมีอยู่ แต่จะเริ่มลดน้อยลง เพราะปัจจัยที่เริ่มเข้ามาคือเรื่องของเศรษฐกิจ จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงเพื่อการกินดีอยู่ดี ถ้าไม่เปลี่ยนแปลงก็จะแตกแบบโซเวียตล่มสลาย ของลาวมีพรรคเดียวคือพรรคประชาชนปฏิวัติ トラบใดที่การศึกษาพื้นฐานของคนพัฒนาขึ้น ก็อาจจะเกิดระบบพรรคการเมือง แต่ตอนนี้ดูถึงความจำเป็นก็ไม่ต้องมี อาจจะมีคนรุ่นใหม่เกิดขึ้นในพรรค ผมเชื่อว่าคนรุ่นใหม่จะชนะคนรุ่นเก่า สิ่งใหม่จะเข้ามาแทนสิ่งเก่า สรรพสิ่งทั้งหลายต้องเคลื่อนที่ เคลื่อนไหวไปอย่างไม่หยุดยั้ง

6. ท่านคิดว่ากาารเสด็จเยือน สปป.ลาว ของพระบรมวงศานุวงศ์ของไทย และการแลกเปลี่ยนเยี่ยมเยือนของผู้นำระดับสูงของทั้งสองประเทศอย่างสม่ำเสมอ สามารถใช้เป็นเครื่องวัดประการหนึ่งถึงความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยและ สปป.ลาวได้หรือไม่?

สมเด็จพระเทพฯ ท่านได้สร้างครุประการในด้านความสัมพันธ์ไทย-ลาวไว้มาก ท่านเสด็จไปครบทุกแขวงในลาว ซึ่งถือว่าเอาใจใส่ในเรื่องนี้ เป็นการทูตอีกระดับหนึ่ง

7. หลังจากปี ค.ศ. 1986 ที่ สปป.ลาวได้ปฏิรูปนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจและนโยบายต่างประเทศพร้อมทั้งประกาศใช้นโยบายจินตนาการใหม่ และไทยได้ประกาศใช้นโยบายเปลี่ยนสนามรบให้เป็นสนามการค้า ความสัมพันธ์ในมิติใหม่ทางเศรษฐกิจเป็นอย่างไร?

ผู้นำประเทศท่านแรกคือท่านไกสอน พมวิหาน ได้นำความคิดที่เรียกว่า "จินตนาการใหม่" คล้ายๆ เข้ามาใช้ใน สปป.ลาว สิ่งที่ตามมาคือการเข้าไปลงทุน แต่ก็เกิดปัญหาทางสังคม ปัญหาที่ผู้นำประเทศในหลายๆ ภาคส่วนก็เกลียดกลัวกับคอร์รัปชัน เพราะเหตุว่า สปป.ลาวเป็นประเทศที่มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์อย่างมาก เมื่อมีการเปิดประเทศก็มีนักลงทุนต่างชาติเข้าไป นักลงทุนจากประเทศไทยจะได้เปรียบ และเข้าไปลงทุนใน สปป.ลาวมาก ในกิจการหลายๆ อย่าง แต่ส่วนใหญ่จะไม่ค่อยเป็นผล มีผลบวกบ้างแต่จะน้อยกว่า เพราะประเทศไทยจะมีลักษณะจับเสือมือเปล่า ไม่เป็นมืออาชีพ คำพูดต่างๆ ไม่ใช่ตรงจริงใจ เป็นปัญหา ลาวหวั่นไหวมาก ถึงแม้ว่าไทยกับลาวใกล้ชิดกันมาก แต่ในขณะเดียวกันเค้าก็หวั่นไหวว่าเราคบและหวังจะเอาแต่ผลประโยชน์ จะไปเอาเปรียบ

ในเรื่องการท่องเที่ยวอาจจะช่วยให้ลาวดีขึ้น แต่คงอีกนาน

8. ท่านคิดว่าปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยและ สปป. ลาวมีอะไรบ้าง? (สิ่งที่เป็อุปสรรคที่สุด)

มีปัญหาทางการเมืองเล็กๆ น้อยๆ เช่นปัญหาด้านชายแดน หรือปัญหาเรื่องม้ง แต่โดยสรุปทั่วไปก็ค่อนข้างดีแล้ว

9. ท่านคิดว่าสื่อต่างๆ ของไทยมีบทบาทในการถ่ายทอดวัฒนธรรมต่างๆ ทั้งของไทยและต่างชาติ ที่ผ่านทางสื่อของไทยให้แก่คนลาวอย่างไร และมีผลอย่างไรต่อการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของลาว และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเป็นผลดีหรือไม่อย่างไร?

ลาวพยายามจะรักษาวัฒนธรรมของตนเอง ออกสิ่งตีพิมพ์ต่างๆ แต่บังเอิญที่ว่าสื่อจากไทยเป็นสื่อที่เข้าไปโดยคลื่นทางอากาศ เช่น โทรทัศน์ ทำให้เป็นการต่อสู้ของสองความคิด เป็นกระแสของสองวัฒนธรรมมาชนกัน

10. ผู้อพยพชาวม้งที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยตั้งแต่ปี ค.ศ. 1975 และปัจจุบันนี้ยังหลงเหลืออยู่ในประเทศไทยอีกจำนวนหนึ่งนั้น ท่านคิดว่าเป็นปัญหาอุปสรรคต่อความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างไทยและลาวหรือไม่อย่างไร? ท่านต้องการให้มีการแก้ไขในเรื่องนี้อย่างไร?

เชื่อว่าขบวนการ CIA ยังให้การสนับสนุนพวกม้งอย่างลับๆ อยู่ แต่ถึงอย่างไรก็ไม่มีความสามารถในการล้มล้างอำนาจรัฐ แต่ก็จะทำให้เกิดการชะงักงันการพัฒนาในบางจุด และมีผลถึงความปลอดภัยด้วย พวกม้งที่ถ้ากระบอกไม่ไซมีแต่มีม้งลาว มีม้งพม่า และมาจากอีกหลายๆ แห่ง ปั่นกันหมด และตอนนี้ก็มีปัญหาเรื่องยาเสพติดด้วย

11. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการที่ฝ่ายไทยยังคงมีหน่วยปฏิบัติการตามลำน้ำโขง (นปช.) ปฏิบัติงานอยู่ในปัจจุบัน และเป็นอุปสรรคต่อความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับลาวหรือไม่ อย่างไร?

ปัญหาเรื่องนี้เป็นเรื่องระดับจังหวัด ไม่น่าจะเป็นปัญหาใหญ่โต

12. ท่านคิดว่าความสัมพันธ์ของประเทศไทยและ สปป.ลาวในอนาคตควรจะดำเนินไปในลักษณะใด ?

ต้องดีขึ้นอย่างแน่นอน

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ นายสุนัย ผาสุข
 ตำแหน่ง นักวิจัย สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 วันที่สัมภาษณ์ 30 ตุลาคม 2542
 สถานที่ สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ ประเทศไทย

1. ท่านเห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างไทยและ สปป.ลาวโดยภาพรวมเป็นอย่างไร?

ในภาพรวมรัฐบาลต่อรัฐบาลก็พูดกันไปว่าเป็นความสัมพันธ์ที่ดี เป็นความสัมพันธ์ที่ฉันท์มิตร แต่ถ้ามองดูในเอกสารที่เป็นนโยบายของฝั่งลาว เจาะลงไปในเรื่องอาจจะเริ่มเห็นถึงความไม่พอใจหลายเรื่องที่มีอยู่กับไทย อาจจะไม่ใช่ว่าไม่พอใจกับประเทศไทยโดยตรง แต่เป็นความไม่พอใจจากสิ่งที่คาดหวังจะได้รับจากการพัฒนาความสัมพันธ์กับไทย เป้าหมายที่กำหนดไว้แต่เดิมอาจจะไม่บรรลุอย่างที่คิดไว้ เริ่มมีสัญญาณให้เห็นมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1996 สัญญาณเริ่มชัดเจนเกิดขึ้น เศรษฐกิจของไทย แต่คงพูดไม่ได้ว่าเขาเกลียดไทย อาจจะเป็นว่าสิ่งที่ได้จากการคบกับไทยแล้ว ไม่ได้อย่างที่คิด คบกับไทยแล้วเกิดผลกระทบตามมาจากการสร้างความสัมพันธ์กับไทยในปัญหา ด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมในประเทศ เลยเริ่มคิดว่าเขาใกล้กับไทยมากไปหรือเปล่า ควรจะห่างไทยใหม่ จะทำนโยบายต่อไปอย่างไรดี แทนที่จะผูกความสัมพันธ์กับประเทศเดียว แบ่งไปผูกกับหลายประเทศดีไหม เริ่มเห็นทิศทางของนโยบายต่างประเทศลาวที่จะเกิดขึ้นในศตวรรษใหม่ ปีนี้จะเป็นจุดเด่นว่าจะเกิดอะไรขึ้น ประเทศที่น่าสนใจคือ กับไทย กับจีน จะเห็นได้ว่ามีช่วงหนึ่งที่ลาวใกล้ชิดกับไทยมาก หวังว่าจะเอาไทยเป็นตัวแบบในการพัฒนา หวังว่าจะอาศัยแหล่งเงินทุนจากไทยไปกระตุ้นการลงทุนในลาว แต่อยู่ไปเกิดปัญหาบางอย่างขึ้น เช่น การลงทุน เมื่อลงทุนได้ผลสำเร็จก็ส่งเงินกลับประเทศ ซึ่งขัดกับเป้าหมายที่คิดจะได้ เข้าไปลงทุนแล้วไม่รับผิดชอบ เช่น ในกิจการที่ไม่งอกเงย เช่น การโรงแรม ไม่กระตุ้นไปสู่การผลิตภาคอื่น บางอย่างเป็นการลงทุนที่เข้าไปทำลายทรัพยากร เช่น การทำป่าไม้ หรือเป็นการลงทุนที่เงื่อนไขการลงทุนที่ผู้ลงทุนเอาเปรียบประเทศเจ้าบ้าน เช่น การสร้างเขื่อน ลาวก็เริ่มชะลอตัวลง เมื่อเกิดวิกฤติเศรษฐกิจ เงินน้อยลงอย่างเห็นได้ชัด ในขณะที่เดียวกันการลงทุนจากจีนไหลเข้ามา และแสดงความกระตือรือร้นที่จะเข้ามา อุ่มภูมิภาคนี้ เมื่อตอนต้นปีมีข่าวออกมา และเพิ่งได้รับการยืนยันจากธนาคารชาติสาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือว่าตอนแรกลาวจะขอกู้เงินบาทไปอุมอัตราแลกเปลี่ยนที่ตกลงอย่างมาก และธนาคารชาติก็อนุมัติแล้ว ไทยยินดีมาก และยังอ้างถึงความสัมพันธ์เชิงพี่น้อง เป็นเพื่อนบ้าน และมีผลกระทบที่ดีต่อกัน ซึ่งปกติไทยจะตัดสินใจเรื่องแบบนี้ช้า เพราะเป็นราชการ แต่ปรากฏว่าในที่สุดลาวตัดสินใจเร็วกว่าว่าไม่รอไทยแล้ว แต่ไปขอความช่วยเหลือจากจีน จีนตอบกลับเร็วมาก ให้เงิน

เข้ามาช่วย ทำให้ความสัมพันธ์เริ่มเปลี่ยนขั้วโยกไปทางซีกโน้น ส่วนประเทศอื่นคือเวียดนามกับ กัมพูชา ซึ่งเป็นพี่น้องในอินโดจีน เมื่อประชุมพรรคครั้งที่ 6 กัมพูชาถูกลดความสัมพันธ์ลง เพราะ กัมพูชาไม่มีอะไรให้ลาว กัมพูชาเป็นเพื่อนบ้านที่ดี แต่ไม่ใช่เป็นความสัมพันธ์พิเศษเหมือนที่มีอยู่ กับเวียดนาม และเป็นจุดหนึ่งที่ว่าเวียดนามไม่เคยตกลงไปจากการผูกพันกับลาว ทั้งๆ ที่เวียดนาม อาจจะไม่มียุทธศาสตร์ในการที่จะเข้ามากระตุ้นการลงทุนในลาว แต่เวียดนามมีความผูกพันทางการเมืองกันอยู่ ที่สำคัญคือเวียดนามเหมือนกับว่าจะให้ตัวแบบทางการเมืองที่ผู้นำลาวพยายามจะ แสวงหา คือตัวแบบทางเศรษฐกิจ จะทำอย่างไรให้รวดเร็ว โดยที่ทรัพยากรไม่ย่อยยับมากนัก และ สังคมไม่แตกแยกมากนัก

ส่วนตัวแบบทางการเมืองคือทำอย่างไรให้โครงสร้างพรรคการเมืองที่ยังเป็นพรรค เดี่ยวรวมศูนย์อยู่ได้โดยไม่ถูกกระแสทำลายจากสังคมที่รวนขึ้น มีความหลากหลายขึ้น อธิบายว่า ทำไมลาวถึงวิ่งไปทั้งสองทางคือเสรีนิยมประชาธิปไตยและประเทศทุนนิยมด้วย และยังวิ่งไปหา จีนที่เป็นตัวแบบพลาสติกที่รัฐรวมศูนย์ยังคงอำนาจอยู่ได้ขณะที่เกิดวิกฤตเศรษฐกิจ วิ่งไปหา เวียดนามที่มีลักษณะการเมืองเช่นเดียวกัน เป็นการเมืองในระบบปิด ที่สำคัญในปัจจุบันโครงสร้าง ทางการเมืองลาวเปลี่ยนขั้วจากเดิมที่เห็นว่าชั่วคราวปฏิรูปขึ้นมา ประมาณ 3-5 ปี จนปีที่แล้วเห็นว่า รัฐนิยมขึ้นมา จนกระทั่งปีล่าสุดมีการปลดรัฐมนตรีแรงงาน และผู้ว่าการชาติฯ โดยอ้างเหตุเรื่อง การป่วย แต่เหตุผลจริงๆ เป็นเพราะว่าโอกาสที่ทดลองใช้นโยบายเศรษฐกิจเสรีการเปิดเป็นตัวแบบ ที่ทำท่าจะใช้ไม่ได้ เพราะฉะนั้นจึงทำให้สายที่เป็นอุดมการณ์ทางการเมืองที่ไม่มีคุณวุฒิทาง เศรษฐกิจ ไม่มีคุณสมบัติในการเป็นนักเศรษฐศาสตร์เลยมาคุม แสดงว่าลาวจะย้อนกลับไปเอา การเมืองมานำเศรษฐกิจ ไม่ใช่แยกออกเป็น 1 ประเทศ 2 ระบบอย่างที่คุณคิด แต่เอาการเมืองเป็นตัวนำ มากกว่า คงจะเป็นปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาความสัมพันธ์กับไทยต่อไปว่า ถ้าเค้ามองแบบนี้ไทยอาจ จะเป็นตัวแบบที่ไม่ดี

การศึกษาความสัมพันธ์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้แยกได้ 2 ระดับ คือระดับรัฐต่อรัฐ ก็จะมีเรื่องเชิงนโยบายมากมาย ระดับชาวบ้านเป็นเรื่องของชีวิตประจำวัน ตรานบไตที่ชีวิตประจำวัน ของทั้งสองฝ่ายยังดำเนินไปกันได้ ก็ไม่มีปัญหาอะไรมากนัก

มีเรื่องที่น่าสนใจ คือการแยกระดับความสัมพันธ์ จะมีลักษณะที่ว่ารัฐต่อรัฐก็จะมี การแยกระดับความสัมพันธ์ ผู้นำก็จะพูดว่าดี ไม่มีปัญหา ถ้ามีปัญหาเกิดขึ้นก็จะเป็นเรื่องกระทบ กระทั่งกันตามชายแดน ส่งคนข้ามแดนตามด่าน ตามพรมแดน ก็ปล่อยให้เรื่องของหน่วยงานระดับ ย่อย ระดับภูมิภาค ระดับปฏิบัติเป็นคนดำเนินการ ระดับนโยบายจะปล่อยลอย เพื่อให้ภาพของ ความสัมพันธ์เสียไป นี่เป็นเทคนิคของการทูตที่ต่างประเทศใช้กันอย่างชำนาญ และไทยนำมาใช้

กับประเทศเพื่อนบ้านรอบด้าน พม่าก็ใช้แบบนี้ มาเลเซียก็เป็นจุดเริ่มต้นที่ใช้แบบนี้ พม่า ลาว กัมพูชาก็ใช้วิธีในลักษณะเดียวกันว่ามีปัญหาเกิดขึ้นปล่อยให้ระดับย่อยทำไป

2. ท่านคิดว่าปัจจัยที่มีส่วนส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยและ สปป.ลาว มีเรื่องใดบ้าง? (ปัจจัยด้านดีที่สุด)

ไทย-ลาวมีเอื้อโยของวัฒนธรรมคงอยู่ การลงทุน การสร้างเขื่อน การขายกระแสไฟฟ้า การทูตวัฒนธรรม การทูตราชวงศ์ เช่นที่พระเทพเสด็จเยือนลาว ไทยพยายามเอามาใช้ เป็น การยกการทูตเมื่อ 200 ไร่ยกมาใช้ใหม่ และได้ผลดีมาก การประชุมสมัชชาพรรคครั้งที่ 6 เริ่มมี สัญญาณของความไม่พอใจกับการที่ไทยพูดว่า "บ้านพี่เมืองน้อง" ลาวค่อนข้างจะรู้สึกว่าเป็นนัย ยะของการยกตนข่มท่าน ไทยมองลาวว่าแน่นกว่าทางเศรษฐกิจ การเมืองก็พัฒนามากว่า ฉันให้เธอทุก อย่าง ฉันเป็นพี่ ขณะที่ไทยอาจจะไม่คิดอย่างนั้น ไทยคิดว่าอยู่ใกล้กันก็ช่วยกันไป แต่ลาวรู้สึกกว่า เหมือนเป็นการจี้ปมด้อยของลาว ลาวขอเปลี่ยนนิยามนี้จากบ้านพี่เมืองน้อง เป็นบ้านใกล้เรือน เคียง เป็น Hood Neighbor Hood Partner เป็นการช่วยเหลือกันโดยที่ผลประโยชน์แลกกัน ช่วย กันได้เป็นบ้างเรื่อง แต่อย่ามาเน้นว่าฉันเป็นพี่ เธอเป็นน้อง และไทยก็ชอบเรียกลาวว่าน้อง นี่เป็น ปัญหาที่ทำให้ผู้กำหนดนโยบายลาวไม่พอใจ

3. ท่านคิดว่าปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยและ สปป. ลาวมีอะไรบ้าง? (สิ่งที่เป็อุปสรรคที่สุด)

ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ถนัดในการสร้างประวัติศาสตร์เพื่อเป็นส่วนหนึ่ง ของการสร้างรัฐชาติ กรณีไทยลาวลาวมองว่าสภาพทางภูมิศาสตร์ ความแตกแยกทางเชื้อชาติ ถูก กัดตันจากเพื่อนบ้านที่ใหญ่กว่า คู่ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับลาวรุนแรงมากกว่าระหว่างไทยกับ เวียดนาม ขณะที่ไทยมองบรรดาผู้นำลาวในอดีตว่าเป็นกบฏ เป็นคนทรยศ เป็นพวกลอบกัด แต่ ลาวมองว่าเป็นวีรบุรุษที่ปลดแอกลาวจากการครอบงำของไทย ทางไทยไม่เคยยอมเลิกความคิด อย่างนี้ นักวิชาการไทยหลายคนทำให้คนลาวโกรธมาก ไปถึงประเทศลาวก็พูดเรื่องเจ้าอนุวงศ์ ฯลฯ และจากสื่อไทยที่นำเอาประวัติศาสตร์มาสร้างเป็นละคร คนลาวมองว่าไทยเอาวีรบุรุษของเค้ามา ทำเป็นตัวตลก ก็เกิดปัญหา นี่เป็นเรื่องของศักดิ์ศรี

4. การเสด็จเยือน สปป.ลาว ของพระบรมวงศานุวงศ์ของไทย และการแลกเปลี่ยนเยี่ยม เยือนของผู้นำระดับสูงของทั้งสองประเทศอย่างสม่ำเสมอ สามารถใช้เป็นเครื่องวัด

ประการหนึ่งถึงความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยและ สปป.ลาวได้หรือไม่? เพราะอะไรถึงคิดเช่นนั้น?

ประชาชนชื่นชม แต่ไม่รู้ว่าลับหลังเป็นอย่างไร แต่ก็ต้องระวังไม่ให้เกิดเรื่องการดูถูกพระราชวงศ์ไทยมีทักษะมากพอที่จะไม่ทำให้เกิดปัญหานั้น ปัญหาที่จะเกิดจะมาจากสื่อว่าจะเสนอภาพนี้อย่างไร ไทย-ลาวสามารถเข้าใจภาษาได้ รัฐบาลจะประคองเรื่องนี้อย่างไร มีหลายครั้งที่ระดับราชวงศ์ทำด้วยเจตนาอย่างหนึ่ง แต่เมื่อรัฐบาลเอามาพูดในฐานะที่เป็นผลงาน ความหมายเปลี่ยนเป็นเรื่องของการครอบงำไปเลย

การเสด็จเยือนลาวของราชวงศ์เป็นการทูตวัฒนธรรม เป็นเรื่องการเมืองวัฒนธรรมลาวเคยมีสถาบันกษัตริย์มาก่อน และหายไป สิ่งยึดเหนี่ยวที่มาแทนได้คือไทย และอุดมการณ์พรรค แต่เมื่ออุดมการณ์พรรคมีปัญหา ประชาชนจึงหาสิ่งยึดเหนี่ยวอย่างอื่น แต่ไม่รู้ว่าทางการเมืองจะมองว่าไทยจะไปครอบหรือเปล่า เรื่องอื่นเช่น การใช้ศาสนาพุทธ มติกิจกรรมทางศาสนา สงกรานต์ ทำบุญเข้าพรรษา นำเทียนพรรษาจากกรุงเทพไปไว้ที่ลาว มีความหมายทั้งนั้น เมื่อก่อนพูดว่าอำนาจ หรืออิทธิพลเหมือนแสงเทียน ธิหรือบ้าง สว่างบ้าง การยกเทียนจากกรุงเทพไปไว้ที่ลาว ก็เหมือนยกความสว่างไปที่ลาว การแข่งเรือ บอกได้ว่าเราชนะ ประคองข่าว ทุกอย่างเป็นดาบสองคม อย่างไรก็ตามมีด้านดีเกิดขึ้นจากการบอกว่าไทยลาวพี่น้องกัน หลังๆ กรณีซีเกมส์ ที่คนลาวได้เหรียญทอง และไทยช่วยประคองข่าวให้ ก็ทำให้ความรู้สึกแยๆ ที่เคยมีอยู่ลดน้อยลง ลาวก็ดีใจที่ไทยคอยเชียร์ลาวอยู่ ทัศนคติแบบนี้ก็อาจช่วยแก้ภาพลบที่มีอยู่ด้วยกันได้ ให้เค้ารู้สึกว่เราคอยเชียร์

5. ท่านคิดว่าสื่อต่างๆ ของไทย มีบทบาทในการถ่ายทอดวัฒนธรรมต่างๆ ทั้งของไทยและต่างชาติให้แก่คนลาวอย่างไร และการถ่ายทอดนั้นมีผลอย่างไรต่อการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของลาว และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเป็นผลดีหรือไม่อย่างไร?

มีมากในปัจจุบัน ตอนนี้เราพูดถึงเรื่องการสร้างความรู้สึกร่วมระหว่างประเทศของ Globalization ที่เกิดเป็น International Community ขึ้นมา Regional Community ก็เกิดได้เพราะสื่อ เป็นการสร้างสำนักชุมชนร่วม ทั้งๆ ที่บางอย่างไม่เกี่ยวกับเราเลย แต่มีปัญหาว่าสื่อสนใจอะไร ฉาบฉวย ระดับไทย-ลาวสื่อจะสร้างกระแสอย่างไร ถ้ายังมัวแต่นึกถึงแต่เรื่องข่าวใหญ่กว่าเขา ดีกว่าเขาก็แย ถ้าสื่อเล่นเรื่องเป็นเพื่อนบ้านกัน ไม่นั่นเรื่องเล็ก เรื่องใหญ่ เน้นถึงเรื่องการช่วยเหลือซึ่งกันและกันไปก็จะได้ อยู่ที่ว่าสื่อจะนำเสนออย่างไร อีกเรื่องที่น่าสนใจคือลาวสามารถรับสัญญาณสื่อทุกประเภทของไทยได้ ซึ่งเป็นสิ่งที่เค้กกังวล และพยายามจะดึงตัวให้ห่างจากไทย ในทางปฏิบัติแล้วทำได้ยาก เพราะว่าความดึงดูดใจมีมากกว่าเยอะ ของสื่อไทยหรือหว่า ตื่นเต้น มีทุก

รต ดีไม่ตีอีกเรื่องหนึ่ง เป็นเรื่องที่ถูกยกมาวิจารณ์เยอะในที่ประชุมพรรคของลาวว่านี่คือเชื้อร้ายทางสังคมวัฒนธรรมที่มาจากประเทศเพื่อนบ้าน คำใช้คำว่าประเทศเพื่อนบ้าน ระบุในวงเล็บว่าเป็นไทย มีทหารของไทยเป็นเจ้าหน้าที่มาหาคนไทยที่อยู่ตามชายแดนเป็นผู้ที่ทำให้ความสัมพันธ์ไม่แตก เป็นคนที่คอยแก้ปัญหาเฉพาะหน้าในแต่ละวัน เมื่อใครมีปัญหาที่รีบประสาน รีบช่วยให้เร็วที่สุด กระตือรือร้นที่จะช่วย ขออะไรมาก็พยายามจะทำถ้าทำได้ ก็สร้างความรู้สึกที่ดีในระดับหนึ่ง

มีคนเคยมาเล่าว่ามีงานวิจัยอยู่ชิ้นหนึ่งมีนัยยะว่าอะไรที่ประหลาดไปจากตัว ต่างไปจากตัว นี่คือการคิดในการสร้างเรื่องตลก อะไรที่ด้อยกว่าเราก็ตลก นี่คือการนำลาวมาทำเป็นเรื่องตลก ลาวพูดไม่เหมือนกับไทยกลาง เหมือนที่เราล้อไทยใต้ ไทยเหนือ คำเมือง ภาษาอีสาน ยิ่งไปกว่านั้นในบรรดาภาษาต่างๆ กลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ที่อยู่รอบด้าน ผู้ที่ถูกนำมาทำตลกบ่อยที่สุดคือลาว เพราะเราอยากให้เค้าเล็ก เราดี เค้าด้อย แนนอนเค้าไม่พอใจแน่ๆ เค้ามี Feed Back คือผู้กำหนดนโยบายลาวไม่ชอบสิ่งที่ออกมาจากสื่อไทย แต่ว่าประชาชนทั่วไปในระดับ mass คิดอย่างไร วัตถุประสงค์เค้าอาจจะไม่เห็นเป็นประเด็น ตลกดูแล้วขำ ไม่เห็นเป็นไร เท่าที่คุยกับคนลาวเค้าบอกว่าก็ตลกดี ไม่เห็นเป็นอะไร

6. ท่านคิดว่าความสัมพันธ์ส่วนต้วระหว่างผู้นำในระดับต่างๆ ของทั้งสองประเทศนั้นนำไปสู่การมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดระหว่างประเทศทั้งสองใช่หรือไม่?

มีส่วนสำคัญมาก แล้วเป็นเครื่องวัดในการจัดความสำคัญในความสัมพันธ์ว่า Priority อยู่ที่ไหน ถ้าเกิดผู้นำไปเยือนมีลักษณะให้การ Commitment เพราะเราจริงจังกับเรื่องนี้ การคบกับประเทศนี้ การจัดอันดับการไปเยือนตอนผู้นำแต่ละประเทศเข้ารับตำแหน่งก็มีความสำคัญ ว่าเข้ารับตำแหน่งแล้วไปเยือนใครบ้าง ผู้นำไทยเคยไปเยือนลาวบ้างไหม ถ้าเทียบกับจำนวนที่ผู้นำลาวมาเยือนไทย เค้ายังเห็นว่าเราสำคัญ มันอาจจะเป็นเพราะว่าไทยเปลี่ยนผู้นำบ่อยเลยไปเยี่ยมไม่ทัน รัฐบาลไทยเป็นรัฐบาลที่มีปัญหาพอสมควร วิธีคิดการจัด Priority ของรัฐบาลไทยในเรื่องการต่างประเทศ ถึงแม้ว่าในปัจจุบันมีรัฐมนตรีต่างประเทศที่ดี แต่ก็มีปัญหาในเรื่องการจัด Priority ของประเทศเพื่อนบ้าน ไทยก็ยังให้ความสำคัญกับประเทศกัมพูชามากกว่าเพราะเดี๋ยรร้อนกว่า ลาวไปเรื่อยๆ เวียดนามต้องการเรื่องของเศรษฐกิจ เพราะรู้ว่าเวียดนามเป็นพี่ใหญ่ของอินโดจีน คบกับเวียดนามแล้วได้แถมเลย อาจจะมองได้ว่าลาวก็เห็นไทยสำคัญเพราะไปเยือนอยู่แต่สำคัญอย่างระมัดระวัง เป็นมิตรประเทศที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ขณะที่ไทยบอกว่าการลาวของตาย อยู่ใกล้ๆ อาจจะพูดได้ว่าขณะที่ผู้นำรัฐบาลไม่ค่อยไปเยือน ราชวงศ์ก็ยังไปเยือนถี่ ก็น่าสนใจ

7. ท่านมีข้อเสนอแนะต่อการแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นระหว่างไทยและลาว อย่างไรบ้าง?

เราไม่ค่อยรู้เรื่องลาว ความไม่รู้เรื่องประเทศเพื่อนบ้านเป็นปัญหาของเรา องค์ความรู้ที่เป็นตำราไม่ค่อยมี ตำราภาษาไทยไม่มีเลย ต้องมานั่งหา เกิดอะไรขึ้น เราอยู่ใกล้ๆ กันแค่นี้ เราไม่รู้เรื่องเขา ขณะที่เขารู้เรื่องเราทางสื่อ ผ่านการศึกษาของไทยมีมากเกี่ยวกับความเป็นไปในสังคมไทย ตำราดีๆ มากมาย เขียนโดยคนลาว ขณะที่ลาวไม่มีความพร้อมทางวิชาการ เขาผลิตเอกสารของได้น้อย และเราไม่สนใจที่จะเข้าไปศึกษาสักๆ นี่ก็เป็นปัญหา หัวข้อแบบนี้ถ้านำไปใช้ในบทแรกของวิทยานิพนธ์จะทำให้เด่นขึ้นมา บอกว่าเป็นการสร้างองค์ความรู้ที่ขาดหายไป และมีผลต่อการส่งเสริมความเข้าใจอันดี บอกได้ว่าอย่างน้อยพัฒนาองค์ความรู้ของไทยเกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะเพื่อนบ้านในอาเซียนใกล้ๆ เราแทบจะไม่มีเรื่องของเขา คนที่รู้ก็มีไม่กี่คน ความรู้เป็นความสนใจเฉพาะบุคคล ต้องสร้างคนรุ่นใหม่ขึ้นมาแทน

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ นายอุดร วงษ์ทับทิม
 ตำแหน่ง ผู้สื่อข่าวอิสระ
 วันที่สัมภาษณ์ 20 กันยายน 2543
 สถานที่ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จ.เชียงใหม่ ประเทศไทย

1. ท่านคิดว่าความสัมพันธ์ระหว่างไทยและลาวมีมานานกว่าประเทศเพื่อนบ้านอื่นใด ใช่หรือไม่? เพราะอะไร?

ใช่ เพราะต่างเป็นประเทศเพื่อนบ้านที่มีพรมแดนติดต่อกัน และมีสภาพวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกัน อพยพโยกย้ายเข้ามาตั้งรกรากถิ่นฐานของคนเชื้อสายตระกูลไท อาทิ ไทดำ ไทพวน รวมทั้งมีภูมิปัญญาทางด้านวัฒนธรรมการผลิต การดำรงชีวิตในสังคมเกษตรกรรมชุดเดียวกัน

2. ท่านเห็นว่าความสัมพันธ์ระหว่างไทยและสปป.ลาวในขณะนี้เป็นอย่างไ?

ความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศอยู่ในภาวะตกต่ำเป็นอย่างมาก อันเนื่องมาจากปัญหาความหวาดระแวงเรื่องการสนับสนุนขบวนการต่อต้านรัฐบาล สปป.ลาวที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีการปะทะที่ด่านชายแดนช่องเม็ก อันนำไปสู่การกล่าวหาว่าไทยให้การสนับสนุน

3. ท่านคิดว่าปัจจัยที่มีส่วนส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยและ สปป.ลาว มีเรื่องใดบ้าง? (ปัจจัยด้านดีที่สุด)

ในด้านประวัติศาสตร์ เห็นว่าไทยและลาวมีความสัมพันธ์ในระดับทวิภาคีมายาวนาน ตั้งแต่สมัยยังเป็นราชอาณาจักรล้านช้างศรีสัตนาคนหุต มีการช่วยเหลือในการปกป้องดินแดนจากการรุกรานของพม่าสมัยบุเรงนอง ส่วนด้านการเมือง ไทยมีส่วนอย่างสำคัญในการช่วยเหลือขบวนการกู้ชาติลาวจากการเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศส โดยผ่านขบวนการเสรีไทยสายอีสาน ทางด้านเศรษฐกิจ มีการช่วยด้านการวางนโยบายและวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจ การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว โดยเฉพาะวางระเบียบการด้านการส่งเสริมการลงทุน และการพัฒนาเมืองหลวงพระบาง ให้เป็นมรดกโลก และสุดท้ายด้านสังคมและวัฒนธรรม การมี ความสัมพันธ์ ของกลุ่มชนเชื้อสายไท และมีสภาพวัฒนธรรมเดียวกันของผู้คนสองฝากฝั่งแม่น้ำ เอื้อต่อการมีสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกัน

4. ท่านคิดว่าสิ่งต่อไปนี้มีส่วนในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างไทยและ สปป.ลาวหรือไม่? อย่างไร? (ทั้งดีและไม่ดี)

ในเรื่องของความเป็นญาติพี่น้องของประชาชนในเขตจังหวัดและแขวงชายแดน และความสัมพันธ์แบบบ้านพี่เมืองน้องเอื้อต่อการพัฒนาความสัมพันธ์ของทั้งสองชาติให้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น มีการไปมาหาสู่อย่างต่อเนื่อง ด้านภาษาที่คล้ายคลึงกัน สามารถสื่อสารกันเข้าใจ ช่วยให้การติดต่อของคนที่สองชาติมีความสะดวกมากขึ้น มีความใกล้ชิดกันมากขึ้น ส่วนการมีขนบธรรมเนียมประเพณี และนับถือพุทธศาสนาเหมือนกัน ช่วยให้เกิดความรู้สึกว่าเป็นคนกลุ่มเดียวกัน เป็นญาติพี่น้องกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานประเพณีหรือเทศกาลสำคัญๆ ช่วยให้มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม และสร้างความคุ้นเคยต่อกัน และการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานประเพณี "ฮีตสิบสอง" หรืองานบุญสิบสองเดือน ช่วยให้เกิดความรู้สึกว่าเป็นคนกลุ่มเดียวกัน มีวัฒนธรรมประเพณีอันเดียวกัน ไม่เกิดความรู้สึกแปลกแยก หรือมีความแตกต่างกัน

5. ท่านคิดว่าการที่ไทยและ สปป.ลาวมีระบอบการปกครองที่แตกต่างกัน เป็นปัจจัย ส่งเสริมหรืออุปสรรคต่อความสัมพันธ์ระหว่างไทยและ สปป.ลาว หรือไม่ อย่างไร?

ความต่างทางระบอบการปกครองมีส่วนหนึ่งที่เป็นปัจจัยเสริม คือ สปป.ลาวมีการให้ความสำคัญต่อชุมชนท้องถิ่น แขวง ในการปกครองดูแลด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม ไม่มีการผูกขาดอำนาจไว้เฉพาะชนชั้นผู้นำเพียงกลุ่มเดียวต่อการติดต่อสัมพันธ์ระดับท้องถิ่น แขวง และจังหวัด

6. การมีความสัมพันธ์ทางการทูตที่ยาวนานถึง 50 ปี เป็นเครื่องชี้ถึงความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันได้หรือไม่?

ไม่ได้ ทั้งนี้เนื่องจากบางช่วงโดยเฉพาะสงครามปลดปล่อย สงครามเวียดนาม ไทยได้ส่งกำลังทหารไปปฏิบัติการในดินแดนลาว และเข้าไปแทรกแซงทางการเมือง การทหารร่วมกับ สหรัฐ-อเมริกา เป็นปมปัญหาทางประวัติศาสตร์ที่ประชาชนลาวยังไม่ลืม

7. ท่านคิดว่าการเสด็จเยือน สปป.ลาว ของพระบรมวงศานุวงศ์ของไทย และการแลกเปลี่ยนเยี่ยมเยือนของผู้มีระดับสูงของทั้งสองประเทศอย่างสม่ำเสมอ สามารถใช้เป็นเครื่องวัดประการหนึ่งถึงความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยและ สปป.ลาวได้หรือไม่?

ได้ เนื่องจากประชาชนลาวเห็นว่าผู้นำของ สปป.ลาวมีความเสมอภาค ทัดเทียมกับผู้นำของไทย และส่งผลทางด้านจิตวิทยา ลดช่องว่างปัญหาเรื่องความไม่เสมอภาคทัดเทียมกันได้เป็นอย่างดี

8. ท่านคิดว่าคนที่คนลาวและคนไทยมีเชื้อชาติ ภาษา ศาสนา และขนบธรรมเนียม ประเพณี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมอย่างเดียวกัน ทำให้มีระบบความเชื่อ และการรับรู้ อย่างเดียวกัน อันส่งผลให้ประเทศทั้งสองมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันใช่หรือไม่?

ใช่ การเป็นกลุ่มวัฒนธรรม มีอัตลักษณ์ทางภาษา วัฒนธรรม ประเพณีชุดเดียวกัน ทำให้รู้สึกใกล้ชิดกันยิ่งขึ้น

9. ท่านคิดว่าความสัมพันธ์ส่วนตัวระหว่างผู้นำในระดับต่างๆ ของทั้งสองประเทศนั้นนำไปสู่การมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดระหว่างประเทศทั้งสองใช่หรือไม่?

ใช่ การมีความสัมพันธ์ส่วนตัว ช่วยลดช่องว่างทางความเข้าใจ และช่วยปรับให้ความสัมพันธ์ดีขึ้นได้อย่างรวดเร็ว เช่น กรณีความขัดแย้ง 3 หมู่บ้าน สามารถเจรจายุติปัญหาได้อย่างรวดเร็ว โดยใช้สายสัมพันธ์ทางเครือญาติกับเจ้าเพ็ชรราช

10. หลังจากปี ค.ศ. 1986 ที่ สปป.ลาวได้ปฏิรูปนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจและนโยบายต่างประเทศพร้อมทั้งประกาศใช้นโยบายจินตนาการใหม่ และไทยได้ประกาศใช้นโยบายเปลี่ยนสนามรบให้เป็นสนามการค้า ความสัมพันธ์ในมิติใหม่ทางเศรษฐกิจเป็นอย่างไร?

ด้านการค้าระหว่างประเทศ มีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้นอย่างก้าวกระโดด มีมาตรการทางศุลกากร และการเปิดด่านการค้าบริเวณพรมแดนเพิ่มมากขึ้น การลงทุนระหว่างประเทศ มีการเข้าไปลงทุนประกอบการด้านต่างๆ เพิ่มมากขึ้น ทั้งในด้านพลังงาน อุตสาหกรรมสิ่งทอ การพัฒนาเส้นทางคมนาคม ธุรกิจการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ มีการขยายเครือข่ายธุรกิจการท่องเที่ยวในภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง และร่วมมือกันพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ส่วนความช่วยเหลือระหว่างประเทศ มีการขยายเครือข่ายธุรกิจการท่องเที่ยวในภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง และร่วมมือกันพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

11. ท่านคิดว่าปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยและ สปป.ลาวมีอะไรบ้าง? (สิ่งที่เป็อุปสรรคที่สุด)

คิดว่าในทุกด้าน ด้านประวัติศาสตร์ บางช่วงราชอาณาจักรไทยมีความเข้มแข็งในทางอำนาจและแผ่ขยายอำนาจเข้าไปครอบครองดินแดนลาว ด้านการเมืองในช่วงที่สหรัฐอเมริกาสมัยประธานาธิบดีทรูแมนดำเนินนโยบายปิดกั้นการขยายตัวของลัทธิคอมมิวนิสต์ ไทยเข้าไปมีส่วนในการแทรกแซงด้านการเมืองในลาวตรงที่ช่วงสงครามปลดปล่อย ในด้านเศรษฐกิจไทยเข้าไปลงทุนและประกอบการด้านธุรกิจสาขาต่างๆ ในลาว โดยมุ่งเล็งผลเลิศในด้านผลกำไร ไม่ได้ให้

ความสำคัญในด้านผลกระทบด้านอื่น และมีการใช้ทรัพยากร แรงงานอย่างไม่ยุติธรรม มีการเอาเปรียบค่าแรง ส่วนด้านสังคมและวัฒนธรรมความเชื่อดั้งเดิมที่ไม่เสมอภาคในกรณีคำเรียก "อ้ายน้อง" ที่คนลาวถือว่าไม่ให้ความทัดเทียม

12. ท่านคิดว่าความใกล้ชิดกันมากเกินไปในหลาย ๆ ด้านระหว่างประเทศไทยและ สปป. ลาว อาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดและทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างกันได้?

เกิดการหวาดระแวงและนำไปสู่ความขัดแย้ง กรณีมีคนเชื้อสายไทยลาวที่มีเครือญาติ อยู่สองฟากฝั่งโขง ซ้ำมไปร่วมในขบวนการกู้ชาติ และขบวนการต่อต้านรัฐบาล สปป.ลาว รวมทั้งมี ชาวฝั่งส่วนหนึ่งข้ามมาใช้ดินแดนไทยเป็นฐานในการต่อต้านรัฐบาล

13. ท่านคิดว่าสื่อต่างๆ ของไทยมีบทบาทในการถ่ายทอดวัฒนธรรมต่างๆ ทั้งของไทย และต่างชาติ ที่ผ่านทางสื่อของไทยให้แก่คนลาวอย่างไร และมีผลอย่างไรต่อการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของลาว และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเป็นผลดีหรือไม่อย่างไร?

อิทธิพลทางด้านวัฒนธรรมตะวันตกไหลผ่านสื่อของไทยเข้าไปสู่ประชาชนลาว ยังผล ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของชาวลาว ซึ่งไม่เป็นผลดีเท่าไรนัก เนื่องจากวัฒนธรรม ดั้งเดิมถูกลบเลือน เช่น ด้านดนตรี

14. ผู้อพยพชาวม้งที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยตั้งแต่ปี ค.ศ. 1975 และปัจจุบันนี้ยังหลง เหลืออยู่ในประเทศไทยอีกจำนวนหนึ่งนั้น ท่านคิดว่าเป็นปัญหาอุปสรรคต่อความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างไทยและลาวหรือไม่อย่างไร? ท่านต้องการให้มีการแก้ไขในเรื่องนี้ อย่างไร?

เป็นอุปสรรคอย่างมาก ทั้งนี้เพราะมีชาวม้งส่วนหนึ่งเข้าไปเกี่ยวข้องกับขบวนการกู้ ชาติลาว ภายใต้การนำของนายพลวังเปา ทางออกก็คือต้องจัดระเบียบชุมชนใหม่ ให้สามารถควบคุมดูแลได้ มิใช่เน้นดินแดนอิสระปราศจากการดูแลโดยหน่วยงานภาครัฐ

15. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับข้อขัดแย้งเรื่องเส้นเขตแดนไทย-ลาวที่เป็นปัญหา ยืดเยื้อมานานหลายทศวรรษแล้ว จนเกิดกรณีพิพาท เช่น บ้านร่มเกล้าขึ้น

ควรมีการดำเนินการปักปันเขตแดนต่อ คณะกรรมการฝ่ายเทคนิคของทั้งสองฝ่าย ควรเปิดประชุมร่วมเพื่อวางแนวปักปันเขตแดนให้ลุล่วงหลังหยุดชะงักลง

16. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการที่ฝ่ายไทยยังคงมีหน่วยปฏิบัติการตามลำน้ำโขง (นปข.) ปฏิบัติงานอยู่ในปัจจุบัน และเป็นอุปสรรคต่อความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับลาวหรือไม่ อย่างไร?

การปฏิบัติงานของหน่วย นปข. เป็นการปฏิบัติงานของฝ่ายไทยในน่านน้ำเขตอธิปไตยของไทย เพื่อปกป้องรักษาผลประโยชน์ของประเทศ เห็นด้วยที่ยังคงไว้ ไม่มีความจำเป็นที่ต้องยกเลิกในช่วงนี้ และรัฐบาลลาวควรเปิดใจให้กว้างและยอมรับการดำเนินงานในพื้นที่ เพื่อป้องกันปัญหาเสียดินแดนของไทย เนื่องจากมีการลักลอบขนยาเสพติดและสินค้าหนีภาษี เช่น ไม้ หมากริต่าง ซ้ำมแม่น้ำโขงมายังฝั่งไทยอยู่

17. ข่าวของการลักลอบเข้าเมืองของคนลาวอย่างผิดกฎหมาย ข่าวการล่อลวงหญิงลาวมาค้าประเวณีในไทยมีให้เห็นอยู่เป็นประจำ ปัญหาดังกล่าวท่านคิดว่ามีส่วนทำให้เกิดผลกระทบต่อความสัมพันธ์อันดีของสองประเทศหรือไม่? ไทยและลาวควรหาแนวทางแก้ไขปัญหานี้ได้อย่างไร?

มีผลกระทบ และเจ้าหน้าที่ระดับท้องถิ่นควรมีมาตรการกวดขันดูแลให้มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

18. ท่านมีข้อเสนอแนะต่อการแก้ไขปัญหาดังๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างไทยและลาว อย่างไรบ้าง?

ประเด็นปัญหาต่างๆ ควรหยิบยกขึ้นสู่ระดับเจรจา ทั้งในระดับท้องถิ่น/แขวง และระดับรัฐบาล โดยอาจจะมีการกำหนดวาระการประชุมประจำปี

19. ท่านคิดว่าความสัมพันธ์ของประเทศไทยและ สปป.ลาวในอนาคตควรจะดำเนินไปในลักษณะใด ?

สร้างความรู้สึกที่เสมอภาค ทัดเทียมกันของประชาชนทั้งสองฝ่ายให้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพื่อให้เกิดผลดีในด้านจิตวิทยา

20. ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการร่วมมือระหว่างประเทศไทยและ สปป.ลาวที่ยั่งยืนอย่างไร?

การดำเนินความสัมพันธ์บนพื้นฐานของความเสมอภาค ทัดเทียมกันอย่างแท้จริง และพัฒนาด้านบุคลากร ทรัพยากรมนุษย์ พร้อมไปกับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	ท่านน้อย อินดาวง
ตำแหน่ง	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม
วันที่สัมภาษณ์	25 กรกฎาคม 2542
สถานที่	บ้านพักท่านน้อย อินดาวง กรุงเทพมหานคร

1. ท่านคิดว่าปัจจัยที่มีส่วนส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยและ สปป.ลาว มีเรื่องใดบ้าง? (ปัจจัยด้านดีที่สุด)

ประเพณีวัฒนธรรม นับถือศาสนาพุทธเป็นส่วนใหญ่ เจ้ามหาชีวิตของไทย พระบรมวงศานุวงศ์ พระเทพฯ พระพี่นางของเจ้าชีวิตได้มาเยี่ยมลาว เป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดี ประชาชนลาว-ไทยไม่มีปัญหา เข้าใจกันดี

2. ท่านคิดว่าปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยและ สปป.ลาวมีอะไรบ้าง? (สิ่งที่เป็อุปสรรคที่สุด)

ในประวัติศาสตร์มีบางครั้งที่ทำให้การพัวพันมีปัญหา เช่นเรื่องม้งถ้ากระบอ ก ก่อนไทยไม่ได้ให้ความสำคัญกับปัญหาม้งถ้ากระบอ บอกแค่ว่าเป็นการเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย มีการจับกุมคุมขังหลายร้อยคน เขาไปอยู่กันหลายปีจนสร้างปัญหา ทำให้เป็นอุปสรรคต่อความสัมพันธ์อันดี มีการยกปัญหานี้ขึ้นมา ปัญหาชายแดน เรือ นปช. ของไทย ผ่านมาก็ไม่มีปัญหา ถึงมีก็น้อย ตามชายแดนก็มีคณะกรรมการรักษาความสงบเรียบร้อยตามแนวชายแดน ซึ่งสามารถช่วยแก้ไขปัญหาได้ อีกส่วนที่ทำให้บรรยากาศการพัวพันไม่ดี คือเรื่องเรือ นปช. มาลาดตระเวน ทำให้มีบรรยากาศการไม่เข้าใจกัน การแบ่งเขตชายแดน ตามข่าวคิดว่าทั้งสองฝ่ายกำลังเจรจา ฝ่ายไทย ผู้ใหญ่ของไทยต้องการให้ปัญหาตรงนี้ลุล่วงไปด้วยดี ลาวเองก็เป็นประเทศเล็ก ไม่มีเจตนาจะไปเอาดินแดนใคร ประวัติศาสตร์ของลาวไม่เคยไปเอาดินแดนใคร มีแต่เสียดินแดน เสียให้บ้านใกล้เรือนเคียง ชาวลาวเองไม่เคยไปแย่งดินแดนใคร แต่การไม่เข้าใจกันก็เป็นอุปสรรคเล็กๆ น้อยๆ ในที่สุดปัญหาต่างๆ ก็เจรจากันได้

3. ท่านคิดว่าสื่อต่างๆ ของไทย มีบทบาทในการถ่ายทอดวัฒนธรรมต่างๆ ทั้งของไทยและต่างชาติ ที่ผ่านทางสื่อของไทยให้แก่คนลาวอย่างไร และการถ่ายเทนั้นมีผลอย่างไรต่อการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของลาว และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเป็นผลดีหรือไม่อย่างไร?

ลาวทุกบ้านรับโทรทัศน์และวิทยุจากไทย คิดว่าเป็นผลดีสำหรับชาวลาวยุคที่รู้จักดูสิ่งที่ดี ข่าวสารต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ โทรทัศน์ของไทยหลายรายการน่าสนใจและเป็นประโยชน์ แล้วแต่ผู้ดูต้องแยกแยะเอาเอง ไม่ว่าจะอยู่ประเทศใดถ้าไม่รู้จักแยกแยะพิจารณา อาจไปรับเอาสิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์ (การรื่นเริง) ก็ไม่ดี แน่แน่นอนว่าผลกระทบก็อาจจะมี บางส่วนอาจรับสิ่งไม่ดีมา

4. ท่านคิดว่าความสัมพันธ์ส่วนตัวระหว่างผู้นำในระดับต่างๆ ของทั้งสองประเทศนั้นนำไปสู่การมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดระหว่างประเทศทั้งสองใช่หรือไม่?

ความเข้าใจของบุคคลที่เป็นผู้นำมีความสำคัญต่อการพัวพันระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะประเทศใด ถ้าผู้นำเข้าใจกัน การเจรจา การพัวพันก็มีบรรยากาศดี ถ้าผู้ใหญ่เข้าใจถูกต้องก็จะมีผลกระทบไปสู่ประชาชนทั่วไป ที่ผ่านมากการพัวพันลาว-ไทยสมัยพลเอกเกรียงศักดิ์ก็เข้าใจกันดี ต่อมาในสมัยพลเอกเปรมเป็นนายก พลเอกชวลิตเป็นผู้บัญชาการทหารบก ก็มีการปะทะกันระหว่างชายแดน ดึงเครียดพอสมควร แต่ในที่สุดความตึงเครียดก็ก้าวมาสู่การเจรจาทกลงกันได้ ซึ่งเป็นสิ่งที่รอคอยของประชาชนลาวและไทยสองฝั่ง ความเข้าใจระหว่างผู้ใหญ่มีความสำคัญ ไม่ว่าจะใครก็แล้วแต่ที่ก้าวมาเป็นผู้นำของประเทศ ต้องดูปัญหาที่ถ่วง และเห็นผลประโยชน์ของลาวไทยสองฝั่ง เป็นบ้านพี่เมืองน้อง ถ้าเข้าใจในเจตนาหลักก็จะมีปัญหา

5. หลังจากปี ค.ศ. 1986 ที่ สปป.ลาวได้ปฏิรูปนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจและนโยบายต่างประเทศ พร้อมทั้งประกาศใช้นโยบายจินตนาการใหม่ และไทยได้ประกาศใช้นโยบายการเปลี่ยนแปลงสนามรบให้เป็นสนามการค้า ท่านคิดว่าความสัมพันธ์ระหว่างไทยและ สปป.ลาว ในมิติใหม่ทางเศรษฐกิจเป็นอย่างไร ในเรื่องดังต่อไปนี้?

จากการที่ลาวมีการปฏิวัตินโยบายเปิดประตูประเทศ ทำให้นโยบายทางเศรษฐกิจกว้างขวางออกไป เปิดประตูให้นักลงทุนทุกคนมาลงทุน การพัวพันระหว่างลาวไทยมีการขยายตัวเร็วที่สุด นักลงทุนของไทยมาลงทุนลาวเป็นอันดับหนึ่ง ก็เป็นประโยชน์ของทั้งสองฝ่าย โดยเฉพาะลาวเป็นประเทศเล็ก ด้อยพัฒนา มีสงครามทำลายมาหลายสิบปี มีความต้องการจะพัฒนาประเทศชาติ แต่เราก็ได้เรียกร้องให้นักลงทุนต่างประเทศ ไทยเป็นบ้านใกล้เรือนเคียงก็เชิญมาลงทุน ส่วนความพัวพันระหว่างลาวเวียดนามก็เป็นการพัวพันที่เคยมีสายพัวพันที่ดีกันมายาวนาน เป็นเพื่อนร่วมต่อสู้ร่วมกัน แต่ว่าเวียดนามเขาก็มีปัญหาเรื่องเศรษฐกิจได้เปรียบลาว ถ้าเทียบความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจ ในอาเซียน หรือในเขตนี้ ไทย เวียดนาม ลาว ก็ถือว่าไทยอยู่ในฐานะที่เข้มแข็งกว่าในด้านเศรษฐกิจก็ยอมรับ ความพัวพันทางเศรษฐกิจต้องขึ้นอยู่กับพื้นฐานว่าต่างฝ่ายต่างมีผลประโยชน์ ไม่เอาวัดเอาเปรียบกัน นักลงทุนก็จริงใจมาลงทุน ผู้ลงทุนก็ต้องการผลประโยชน์ ผู้

รับก็ต้องคิดว่าการมาลงทุนเพื่อการพัฒนาบ้านเมืองของตนเอง ต้องยืนในหลักการตัวนี้ ความเข้าใจซึ่งกันและกันเป็นบรรยากาศที่ดี

ส่วนการท่องเที่ยวของลาว ในส่วนตัวเห็นว่าเริ่มมีปัญหา มีการพัฒนาด้านวัตถุมากเกินไป มีผลกระทบต่อวัฒนธรรม ลาวอาจจะมีปรากฏการณ์ให้เห็นแต่ไม่มาก เป็นสิ่งที่ไม่ปรารถนา ลาวเคยยืนยันมาว่าการท่องเที่ยวต้องเป็นการท่องเที่ยวแบบธรรมชาติ เป็นการท่องเที่ยวแบบวัฒนธรรม ผู้ปฏิบัติตัวจริงอาจเข้าใจในปัญหา เรื่องธุรกิจ การเงิน รายได้ หลายคนเป็นห่วงในปัญหาและพยายามรักษาสิ่งที่ดี ไม่ใช่ว่าจะไม่เอาของจากต่างประเทศ ไม่ว่าจะประเทศไหน ต้องมีสิ่งที่ดี มีสิ่งที่เราไม่ชอบ แต่เขาอาจจะว่าดีสำหรับเขา เราต้องเลือกสิ่งที่เป็นผลประโยชน์ให้ตนเอง สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนและส่วนรวม

ในเรื่องของความช่วยเหลือที่ไทยให้กับลาว เห็นว่าลาวเป็นประเทศทุกข์ยาก ความอยากก็มีมาก ขึ้นอยู่กับว่าอยากได้อะไร และก่อนที่จะให้ผู้อื่นมาช่วย ต้องช่วยตัวเองก่อน การที่ผู้อื่นเข้ามาช่วยก็ต้องมีผลประโยชน์ ต่างฝ่ายต่างมีผลประโยชน์ ไทยมีเจตนาดีที่จะเข้ามาช่วยเหลือก็ต้องปรึกษาหารือว่าจะเข้ามาในด้านใด ช่วยลาวในปัญหาใด ตอนนี้ก็มีคณะคุ้มครองการลงทุนและคณะร่วมมือลาวไทย ที่มีการช่วยกัน ต่างฝ่ายต่างมีผลประโยชน์และเข้าใจซึ่งกันและกัน ความต้องการของลาวก็ต้องมากเพราะเป็นประเทศด้อยพัฒนา อะไรก็ต้องการหมด

6. ท่านมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางความร่วมมือระหว่างประเทศไทยและ สปป.ลาว ที่ยั่งยืนอย่างไร?

ความปรารถนาส่วนตัวอยากให้ดีขึ้น จะเป็นไปในแนวใดแท้ ในอนาคตเดายาก เราอยากให้ดี แต่จริงๆ แล้วขึ้นกับหลายส่วน ถ้าต่างฝ่ายต่างมีเจตนาดี จริงใจต่อกัน มีความเข้าใจอกเข้าใจกันก็จะไม่มีปัญหา ถ้ามีการเอาเปรียบกัน มีเจตนาในทางไม่ดี ทำให้ความพัวพันไม่ดี ประชาชนลาวและไทยก็ไม่ปรารถนา ตัวเองก็อยากให้สายสัมพันธ์กับไทยดี เป็นบ้านใกล้เรือนเคียง เป็นบ้านพี่เมืองน้อง ไปมาหาสู่กันสะดวกสบาย เป็นการดีสำหรับทุกคน โดยเฉพาะลาวก็เข้าเป็นสมาชิกอาเซียนแล้ว ไทยก็เป็นสมาชิกอาเซียน สร้างอาเซียนมาก่อน ในฐานะเทียบด้านพลเมือง ไทยมีพลเมืองมากกว่า และได้พัฒนาเศรษฐกิจมานาน สิ่งใดที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน ร่วมกันสร้าง ก็จะเป็นประโยชน์ต่อประชาชน 2 ชาติ ลาวกับไทย

7. ท่านมีข้อเสนอแนะต่อการแก้ไขปัญหาดังๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างไทยและลาว อย่างไรบ้าง?

ในความเห็นส่วนตัว อยากให้สายพัวพันลาวไทยเข้าใจกันดี เป็นบ้านพี่เมืองน้องหลังๆ มีเหตุการณ์เรื่องยาเสพติดกระทบทั้งลาวและไทย เป็นสิ่งไม่ปรารถนาสำหรับผู้ที่หวังดีต่อสายพัวพันลาว-ไทย แต่ผู้ที่มีอาชีพในทางไม่ดี เจ้าหน้าที่รับผิดชอบทั้งฝ่ายลาวและไทยต้องร่วมมือกันปราบปรามปัญหาตรงนี้ให้หมดไป เป็นผลประโยชน์ให้พลเมืองธรรมดาสามัญ ไม่ทำให้เขาติดยาเสพติด ไม่ว่าคนไทยหรือลาวคงไม่อยากให้ลูกหลานไปติดยาเสพติด

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์	ท่านบัวเลียน สีคันไชย
ตำแหน่ง	ปลัดกระทรวงแถลงข่าวและวัฒนธรรม
วันที่สัมภาษณ์	28 กรกฎาคม 2542
สถานที่	กระทรวงแถลงข่าวและวัฒนธรรม นครเวียงจันทน์ สปป.ลาว

1. ท่านคิดว่าความสัมพันธ์ระหว่างไทยและลาวมีมานานกว่าประเทศเพื่อนบ้านอื่นใด ไช้หรือไม่? เพราะอะไร?

ปัญหาการพัวพันระหว่าง 2 ชาติ คือลาวกับไทย น่าสนใจ ข้าพเจ้าในฐานะเป็นประชาชนชาวนครเวียงจันทน์ เข้าใจว่าลาวและไทยเป็นประเทศบ้านใกล้เรือนเคียงซึ่งกันและกัน ประเทศลาวมีชายแดนติดกับไทยตั้งแต่เหนือจรดใต้ ประชาชนสองประเทศก็ไปมาค้าขายกัน จนถึงปัจจุบัน ปัญหาการพัวพันระหว่าง 2 ชาติมีอุปสรรคหรือไม่ และควรส่งเสริมหรือไม่ เพื่อให้มีการพัวพันสืบต่อไป เฉพาะปัญหาตามที่รู้ถึงแนวทางนโยบายของรัฐบาลประเทศ

2. ท่านเห็นว่าคุณสมบัติระหว่างไทยและสปป.ลาวโดยภาพรวมในขณะนี้เป็นอย่างไร?

สภาพรวมเห็นว่าการพัวพันระหว่างประเทศใกล้เคียงต่างๆ ดีขึ้น โดยเฉพาะกับไทย ซึ่งเป็นประเทศที่มีชายแดนติดต่อกัน มีการไปมาหาสู่กันตลอด รัฐบาลทั้งสองประเทศมีการพัวพันกันดีขึ้น เห็นว่าไม่มีอุปสรรคอะไร แต่การพัวพันจะยึดมั่นอยู่ใน 5 หลักการ เฉพาะแนวทางนโยบายของรัฐบาลลาวต่อการพัวพันกับประเทศต่างๆ คือ เพื่อเสริมสร้างมิตรภาพและขยายผลการร่วมมือกับประเทศใกล้เคียง และประเทศต่างๆ ในโลก แนวทางนโยบายการตั้งประเทศของรัฐบาลคือ แนวทางสันติภาพ 1.เอกราช 2.มิตรภาพร่วมมือกับนานาประเทศบนพื้นฐานการเคารพเอกราชอธิปไตย 3. ไม่แทรกแซงกิจการภายในของกัน 4. เสมอภาค 5. และอยู่ร่วมกันโดยสันติ

3. ท่านคิดว่าการที่ไทยและ สปป.ลาวมีระบอบการปกครองที่แตกต่างกัน เป็นปัจจัยส่งเสริมหรืออุปสรรคต่อความสัมพันธ์ระหว่างไทยและ สปป.ลาว หรือไม่ อย่างไร?

เรื่องปัญหาการปกครองจะต่างกัน แต่ไม่เป็นอุปสรรคอันใดที่จะมาคิดขวางการพัวพันระหว่างกัน เพียงแต่เราทั้งสองประเทศให้ปฏิบัติหลักการอยู่ร่วมกัน ตามที่ได้พูดมา 5 หลักการ คือ หลักการที่ 1 ก็คือการเคารพเอกราชกัน หลักการที่ 2 เคารพอธิปไตยและไม่แทรกแซงกิจการของกัน หลักการที่ 3 เสมอภาค หลักการที่ 4 ร่วมกันต่างฝ่ายต่างอยู่ร่วมกัน หลักการที่ 5 อยู่ร่วมกันโดยสันติ ถ้าพวกเรายึดมั่นใน 5 หลักการนี้ด้วยความจริงใจ ข้าพเจ้าก็เห็นว่าการพัวพันไม่

ว่าระหว่าง ลาว-ไทย หรือประเทศอื่นๆ ถ้ามีความจริงใจ ก็ไม่มีปัญหา นี่เป็นแนวทางหลัก นโยบายหลักของรัฐบาล ปัจจุบันก็สืบต่อกับนโยบายนี้ การพัวพันของประเทศเราที่ผ่านมาก็ดี เห็นว่าจะเข้าสู่ความจำเป็นแห่งการพัวพันระหว่างคนแต่ละประเทศ โดยเฉพาะประเทศที่อยู่ใกล้กัน ปัญหาตัวนี้ก็ไม่แตกต่างกัน

4. ท่านคิดว่าปัจจัยที่มีส่วนส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยและ สปป.ลาว มีเรื่องใดบ้าง? (ปัจจัยด้านดีที่สุด)

เรื่องของประเพณี วัฒนธรรม ถือว่าเป็นจุดพิเศษหนึ่งระหว่าง 2 ชาติ ลาว-ไทย 2 ชาติก็มีหลายอย่างที่คล้ายคลึงกันในด้านวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์การเป็น 2 ชาติก็มีการพัวพันกันมาช้านาน ประวัติศาสตร์ก็มีมาตั้งแต่ ค.ศ. 729 ถือว่าเราเป็นเครือญาติ ตั้งถิ่นฐานอยู่แยกกันทุกคนมาจากเชื้อสายเดียวกัน ภาษาที่พูดก็เข้าใจ เพียงแต่ยึดมั่นใน 5 หลักการก็จะสะดวกทางการต่างประเทศ ประชาชนไทยหลายคนก็มาลงทุนอยู่ในลาว การไปมาหาสู่กันและกันก็สะดวก ชาวพ่อก็เคยไปไทยหลายครั้ง โดยเฉพาะล้านนาเชียงใหม่ และทำงานร่วมกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตรงนี้เป็นส่วนช่วยส่งเสริม สนับสนุนทางวิชาการ นอกจากนี้มีการแลกเปลี่ยนนักศึกษาไปศึกษาที่ไทย

5. ท่านคิดว่าการเสด็จเยือน สปป.ลาว ของพระบรมวงศานุวงศ์ของไทย และการแลกเปลี่ยนเยี่ยมเยือนของผู้นำระดับสูงของทั้งสองประเทศอย่างสม่ำเสมอ สามารถใช้เป็นเครื่องวัดถึงความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยและ สปป.ลาวได้หรือไม่?

เป็นส่วนหนึ่ง เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ 2 ประเทศได้มีการพัวพันอันดีงามระหว่าง 2 ประเทศ นับตั้งแต่มีการแลกเปลี่ยนกันนั้น ฝ่ายลาวเมื่อก่อนก็มีประธานไกรสอน พมวิหาน ประธานบุญมี ท่านหนูฮัก ท่านนายกรัฐมนตรีคำไต สีพันดอน สีสะหวาด แก้วบุนพัน ไปเยือนไทย ฝ่ายไทยนับแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี นายกรัฐมนตรี ข้าราชการต่างๆ ฝ่ายทหาร ก็ไปมาหาสู่กัน โดยเฉพาะเมื่อมีการเปิดด่านก็ไปมาหาสู่กันตลอด

6. หลังจากปี ค.ศ. 1986 ที่ สปป.ลาวได้ปฏิรูปนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจและนโยบายต่างประเทศ พร้อมทั้งประกาศใช้นโยบายจินตนาการใหม่ และไทยได้ประกาศใช้นโยบายการเปลี่ยนสนามรบให้เป็นสนามการค้า ความสัมพันธ์ระหว่างไทยและ สปป.ลาวในมิติใหม่ทางเศรษฐกิจเป็นอย่างไร?

ปัญหาด้านทิศทางการศึกษากับด้านการค้าระหว่างลาวกับต่างประเทศ ข้าพเจ้าไม่เห็นว่าเป็นเงื่อนไขประหลาด เป็นธรรมดา วันข้างหน้าอาจจะมีการพัวพันกับทุกๆ ประเทศ โดยเฉพาะลาวที่ไม่มีทางออกสู่ทะเลเลยมีความจำเป็นต้องติดพันกับประเทศเพื่อนบ้าน ไทย เวียดนาม กัมพูชา จีน เมียนมาร์ รัฐบาลของลาวไม่มีการเปลี่ยนแปลง การพัวพันกับหลายประเทศก็ดี ก่อนนั้นจะมีเฉพาะบรรดาชาวลาวกับไทยไม่ได้ใช้ภาษาอื่น ก็เลยสะดวกในการพัวพันไปมาหากัน แต่มาปัจจุบันเห็นว่าการพัวพันร่วมกับกัมพูชา เวียดนาม จีน เมียนมาร์ ทำให้ประชาชนที่มีชายแดนติดกับแต่ละประเทศมีการไปมาหาสู่กัน ผู้ที่มีชายแดนติดต่อกันก็มีที่มัน้องไปมาหาสู่กันสะดวก เมื่อมีอะไรก็พัวพันแลกเปลี่ยนค้าขายกัน มีบทเรียนอะไรดีก็แบ่งปันกัน โดยเฉพาะลาวกำลังได้รับการพัฒนามาไม่เท่าไร ก็มีความจำเป็นในการเสาะหาบทเรียนในการพัฒนาตนเองเป็นสำคัญ เรื่องของการท่องเที่ยว นั้น เมื่อเปิดการท่องเที่ยว เป็นความจำเป็นที่แต่ละประเทศต้องเจอกับปัญหา จะมีผลดีและผลร้าย ผลดีก็จะทำให้ประชาชาติในโลกเข้าใจประชาชนลาว ประเทศลาวดีขึ้น นำรายได้ส่วนหนึ่งเพื่อพัฒนาชาติ นักท่องเที่ยวเข้ามาชม ผู้ที่มีจิตศรัทธาที่ดี ข้าพเจ้าเห็นว่าสิ่งที่จะกระทบคือการแลกเปลี่ยน ส่วนจะรักษาได้อย่างไร จะสกัดกันสิ่งที่ไม่ดีทั้งหลายได้หรือไม่ เข้าใจว่าขึ้นอยู่กับผู้ที่มาเที่ยวถ้าทุกคนอยากให้ประเทศลาวสวยงาม ก็ช่วยกันรักษาก็จะเป็นการดี เคยไปลัมมนา พูดกันหลายทีกับข้าราชการว่าทำอะไรจะรักษาความสวยงามของประเทศที่ปู่ ย่า ตา ยาย เคยสร้างไว้ ควรศึกษาชุมชนภายในชาติ แม้ศรัทธาจากบรรดาประเทศเพื่อนมิตร ผู้ที่มาเยี่ยมมายามให้เห็นอกเห็นใจกัน ภาครัฐมีความเอาใจใส่ ปกป้องรักษามรดกวัฒนธรรมที่ยังมีอยู่ให้คู่กับบ้านเมือง

7. การที่คนลาวและคนไทยมีเชื้อชาติ ภาษา ศาสนา และขนบธรรมเนียมประเพณี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมอย่างเดียวกัน ทำให้คนของสองประเทศนี้มีระบบความเชื่อ และการรับรู้อย่างเดียวกัน ส่งผลให้ประเทศทั้งสองมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันใช่หรือไม่?

ใช่ จากการนับถือพุทธศาสนาเหมือนกัน จากแบบแผนดำรงชีวิตคล้ายคลึงกัน ที่ตั้งภูมิลำเนาคล้ายคลึงกัน ตามชายแดนลาวไทยจะเห็นว่าการดำรงชีวิตคล้ายกัน ทางด้านฝ่ายวัฒนธรรมของรัฐบาล แนวทางนโยบายทางวัฒนธรรม ลักษณะประชาชนทั่วไป เกิดผลกระทบทางด้านวัตถุกระทบต่อจิตใจ

8. ท่านคิดว่าสื่อต่างๆ ของไทย มีบทบาทในการถ่ายทอดวัฒนธรรมต่างๆ ทั้งของไทยและต่างชาติ ที่ผ่านทางสื่อของไทยให้แก่คนลาวอย่างไร และการถ่ายทอดนั้นมีผลอย่างไรต่อการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของลาว และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเป็นผลดีหรือไม่อย่างไร?

เป็นการตอบยาก เพราะสื่อมวลชนไม่มีพรมแดน และสกัดกั้นก็ยาก ปัจจุบันนี้ทันสมัยขึ้น อันไม่ดีก็น่าคิด ประเทศไทยให้อิสระต่อสื่อมวลชน ประเทศที่พัฒนาแล้ว ตั้งปัญหาถกเถียงกันทางโทรทัศน์ บางอย่างทำให้วัฒนธรรมก็เปลี่ยนไป เป็นวัฒนธรรมอุตสาหกรรม เดียวนี้มุ่งกางเกงยีน สมัยก่อน และตามชนบทไปวัดไปวาบุงขึ้นตลอด ถ้าคนที่ไม่บุงก็ถือว่าผิดประเพณี เป็นการต่อต้านจากสังคม ไปโรงเรียน ไปทำงานในสำนักงานก็ต้องบุงขึ้น เพราะคนลาวเคยบุงขึ้นมาแต่ไหนแต่ไร ลวดลายของขึ้นเป็นศิลปะที่หายาก ถ้าไม่รักษาไว้ก็จะหายไป ราคาถูก มีทั้งแบบบุงอยู่เรือน บุงไปนอกบ้าน

9. ช่วงต้นปีทีนายกลาวไปเยี่ยมเยียนไทย ได้ตั้งปัญหา 2 – 3 ประการ คือเรื่องของมังลาวที่อาศัยอยู่ ณ สำนักสงฆ์ถ้ากระบอก เรื่องของหน่วยปฏิบัติการตามลำน้ำโขง และเรื่องเส้นเขตแดน มีความคิดเห็นอย่างไร

ถ้าสองประเทศเข้าใจร่วมกัน เป็นอุปสรรคก็ร่วมกันแก้ ก็ไม่มีปัญหา เรื่องมัง ปัจจุบันประเทศลาวรู้สึกว่าจะไม่ควรจะมีมือที่สามเข้ามา ปัญหาเรื่องชายแดน ถ้าพร้อมกันแก้ไข พูดถึงเรื่องประวัติศาสตร์ ทำให้ความสัมพันธ์ดี มีปัญหาอันใดก็ร่วมกันแก้ อยากให้หมู่สามัคคี ก็ต้องสามัคคี หมู่ก่อน จริงใจต่อหมู่ก่อน ปัญหาเรื่อง นปช. เราก็มีการป้องกันความสงบแล้ว มีการรักษาความสงบร่วมกันระหว่าง 2 ประเทศ คิดว่าจะใช้แม่น้ำโขงที่มีปัญหาให้เป็นแม่น้ำแห่งการท่องเที่ยว การค้าจะดีกว่า อันใดเป็นอุปสรรคก็แก้ไขไป

10. ท่านมีข้อเสนอแนะต่อการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างไทยและลาวอย่างไร?

ต้องยึดถือหลักการอยู่ร่วมกันโดยสันติ

11. ท่านคิดว่าความสัมพันธ์ของประเทศไทยและ สปป.ลาวในอนาคตควรจะดำเนินไปในลักษณะใด ?

คิดว่าไม่มีปัญหา จะเจริญงอกงามดี ถ้าต่างฝ่ายต่างรักษาหลักการอยู่ร่วมกันไว้ 5 หลักการ เป็นความเป็นจริงของการอยู่ร่วมกันสุภาพซื่อสัตย์ว่า "ก่อนที่จะให้เขารักเรา เราต้องรักเขาก่อน และถ้าไม่อยากจะให้เขาเกลียดเรา สิ่งที่เราไม่ชอบก็ไม่ควรทำ" เราน่าจะอยู่ร่วมกันโดยสันติ

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ ท่านนางดารา กัลยา
 ตำแหน่ง นักเขียนอิสระ/คณะกรรมการของสมาพันธ์แม่ญิงลาว
 วันที่สัมภาษณ์ 25 กรกฎาคม 2542
 สถานที่ บ้านพักของท่านนางดารา กัลยา นครเวียงจันทน์ สปป.ลาว

1. ท่านคิดว่าความสัมพันธ์ระหว่างไทยและลาวมีมานานกว่าประเทศเพื่อนบ้านอื่นใด ใช่หรือไม่? เพราะอะไร?

เมื่อพูดถึงมิตรภาพลาว-ไทย มีหลายขั้นตอนที่คิดถึง เมื่อคิดถึงคนไทยหรือประเทศไทย คิดถึง 3 ขนเผ่าของไทย ไทยภาคกลาง ไทยภาคอีสาน ไทยภาคเหนือ คนลาวจะแยก ถ้าคิดในแง่เป็นญาติมิตร ก็จะคิดถึงคนไทยภาคเหนือ ก็จะมีความรู้สึกว่าเคยเป็นเผ่าลาวคล้ายคลึงกัน ภาคอีสานก็เคยเป็นคนลาวเหมือนกัน แต่ถ้าเป็นกรุงเทพฯ ก็จะแยกไปอีกแบบหนึ่ง ซึ่งด้านดีก็มีอยู่ คือความจริงของประวัติศาสตร์ คนลาวทุกคนก็ยังจำ แต่ก็จะมีด้านลบไปในตัว ซึ่งในความเป็นจริงประเทศไทยก็เป็นหนึ่งเดียว เวลาพูดถึงสัมพันธภาพลาวไทย ก็พูดถึงว่าอันนั้นเป็นประเทศไทย อันนี้เป็นประเทศลาว ซึ่งลบห่างยาก ถ้าเราไม่รู้ ได้เรียน ได้อ่านหนังสือเกี่ยวกับไทยกับลาวมากก็เข้าใจ ถ้าพูดถึงสัมพันธภาพลาวไทยก็หมายถึงประเทศกับประเทศ มีความเสมอภาค ถ้าพูดถึงญาติพี่น้องก็อีกเรื่องหนึ่ง

2. ท่านคิดว่าปัจจัยที่มีส่วนส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยและ สปป.ลาว มีเรื่องใดบ้าง? (ปัจจัยด้านดีที่สุด)

คิดว่าเรื่องของประเพณี วัฒนธรรม เรานับถือศาสนาอันเดียวกัน สายของศาสนาก็มาจากทางเชียงใหม่ ทางล้านนา วัฒนธรรมโบราณก็ถือว่าเป็นอันเดียวกัน เข้าใจกันได้ ธรรมล้านนา ตัวอักษรธรรม สืบทอดประเพณีคล้ายคลึงกัน ส่วนเรื่องเศรษฐกิจมีการค้าขายกันมาแต่อดีต ถึงจะเป็นคนละประเทศมาตั้งศตวรรษที่เป็นประเทศอาณานิคมของฝรั่งเศส ซึ่งมีการแบ่งการปกครองแบบขาดตัว แต่เราก็มีการพัวพันติดต่อกันตลอดมา ต้องค้าขายกันระหว่างประชาชนกับประชาชนก็มีอยู่แล้ว มาในระยะหลังมีการเปิดกว้าง ขยายการค้ามากขึ้น ผังไทยพูดว่าลาวเป็นตลาดสินค้าก็ใช่ เพราะลาวผลิตได้น้อยและต้องบริโภคของที่มาจากไทย

3. ท่านคิดว่าการที่ไทยและ สปป.ลาวมีระบอบการปกครองที่แตกต่างกัน เป็นปัจจัยส่งเสริมหรืออุปสรรคต่อความสัมพันธ์ระหว่างไทยและ สปป.ลาว หรือไม่ อย่างไร?

มีบางอย่างที่แตกต่างกัน แต่บางอย่างก็เปลี่ยนไป เราพูดว่าเราเป็นประเทศที่อยาก จะก้าวขึ้นสู่สังคมนิยม รักษาอุดมคติสังคมนิยม แต่ในแง่การบริหาร บางอย่างก็มีระเบียบ หลักการ ที่มากมาย อาจทำให้คนไทยและลาวคิดว่าทำไมต้องมีระเบียบหลักการแบบนั้น ไม่ค่อยเปิดเผยมี ความลับ เป็นระเบียบมากเกินไป ไม่มีอิสระ แต่ในอีกแง่คือ เรากำลังได้ตัว กำลังเสาะหาหนทาง เตรียมตัวทุกอย่าง ถ้าพูดไปแล้วก็เหมือนที่กำลังเริ่มใช้กฎหมาย ทำให้ประชาชนเข้าใจ เช่น การ เสียภาษี คนลาวไม่เข้าใจเลย ไม่เคยเสียภาษี เริ่มจะเข้าสู่ระเบียบหลักการบางอย่าง ซึ่งเป็นการ เปิดสู่ประชาธิปไตย แต่ไม่ใช่แบบสังคมนิยมที่คนอื่นอาจวาดภาพเอาไว้ ถ้าได้เข้ามาสัมผัสแล้วจะรู้ ดี นโยบายของแต่ละประเทศก็มีการปรับเข้าหากัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเริ่มตั้งแต่เป็นสมาชิกอา เซียนก็มีหลายอันเปลี่ยนแปลง ต้องเตรียมประชาชนให้พร้อม ส่วนตัวคิดว่าบางอย่างเร็วเกินไป ไม่ น่าจะเปลี่ยนแปลงเร็ว น่าจะศึกษาไปก่อนและค่อยเปลี่ยน บางครั้งบอกจะเปลี่ยน ประชาชนไม่เข้าใจก็ทำไม่ถูก ไม่เข้าใจ

4. ท่านคิดว่าความสัมพันธ์ส่วนตัวระหว่างผู้นำในระดับต่างๆ ของทั้งสองประเทศนั้นนำไปสู่การมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดระหว่างประเทศทั้งสองใช่หรือไม่?

ก็พูดไม่ได้ ในจำนวนผู้นำบางคนอาจมีบุคลิก หรือ ความสัมพันธ์พิเศษ เป็นเรื่องของ ผู้ใหญ่พูดกัน อาจมีสายสัมพันธ์พิเศษ หรือเป็นจังหวัดการเมืองของแต่ละฝ่ายที่ต้องหันหน้าเข้าหา กัน ตอนหันหลังให้กันก็มากพอสมควร แต่ก็ต้องพร้อมที่จะเจรจากัน ก็ทำให้เกิดสภาพการที่ดีขึ้นมา แต่ว่าบางระยะก็ไม่พูดว่าในรัฐบาลเปรมผิดกัน บางทีมีสถานการณ์ เหตุการณ์อันอื่นที่เกิดขึ้น ฝ่ายลาวเองรับไม่ได้ เมื่อเป็นแบบนี้ก็ต้องมีผู้กัน

5. ท่านคิดว่าการศึกษาเยือน สปป.ลาว ของพระบรมวงศานุวงศ์ของไทย และการแลกเปลี่ยนเยี่ยมเยือนของผู้นำระดับสูงของทั้งสองประเทศ สามารถใช้เป็นเครื่องวัดถึงความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยและ สปป.ลาวได้หรือไม่? เพราะอะไรถึงคิดเช่นนั้น?

ลาวทั่วไปมีความนับถือเจ้าชีวิตของไทย เห็นผลงานของท่าน คนลาวอาจไม่รู้ว่าจะใช้ราชาศัพท์กับเจ้าชีวิตไทยอย่างไร เห็นว่าพระบรมวงศานุวงศ์ตระกูลนี้มีการทำงานกับประชาชน เข้าถึงประชาชน เห็นผลงานจากโทรทัศน์ มีความนิยมเลื่อมใสพอสมควร

ส่วนเรื่องการเยี่ยมเยือนของผู้นำระดับสูงก็ช่วยอยู่ แต่ไม่ใช่ทั้งหมดเป็นการเมืองมากกว่า เป็นหน้าที่ที่เขาต้องทำแบบนั้นต่อกัน ไม่มีอะไรแสดงออกว่าจะมารักกัน สมัยพลเอกชวลิตกับท่านสีเสหวาดสวมกอดกันตอนยุติสงครามร่มเกล้า ดูไม่ได้เลย รู้ว่าเขาเล่นละคร เป็นเรื่องการ เมือง รัฐบาลจะให้ประชาชนเป็นเครื่องมือได้ แต่ประชาชนไม่เห็นรัฐบาลเป็นเครื่องมือให้เรา

6. ท่านคิดว่า การที่คนลาวและคนไทยมีเชื้อชาติ ภาษา ศาสนา และขนบธรรมเนียม ประเพณี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมอย่างเดียวกัน ทำให้มีระบบความเชื่อ และการรับรู้ อย่างเดียวกัน อันส่งผลให้ประเทศทั้งสองมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันใช่หรือไม่?

ส่งผลเวลาใดที่ทางรัฐบาลทั้งสองฝ่ายมีความฉลาดที่จะใช้ประชาชนเป็นเครื่องมือ ก็ได้ผลทันที ถ้านักการเมืองจะสร้างให้เกิดความแตกแยก ประชาชนก็ไปตามนั้น จะขมขื่นก็ไปตามนั้น แต่ถ้ารัฐบาลฉลาดอยากให้ประชาชนมีความสงบ ความสามัคคี ก็ใช้ได้ ใช้ไปทางในทางที่สนุก เราก็ยินดีทำ แต่ถ้าใช้ไปในทางที่ไม่สนุก ให้ขมขื่น แบบสงครามแบบนั้นก็ยาก ในมันเคียดแค้นอยู่ แต่ถ้าเป็นทหารก็จำเป็น ด้านทหารไทยก็เป็นทหารภาคอีสานทั้งนั้น จำเป็นต้องไปจับปืน ลาวก็จำเป็น ต้องจับปืนเหมือนกัน ขึ้นกับผู้นำประเทศที่ต้องรอบคอบ รู้ว่าประชาชนมีสายสัมพันธ์ต่อกัน ก็ใช้ให้เป็นประโยชน์ที่ดี ที่เหมาะสม

7. ท่านคิดว่า ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศไทยและ สปป. ลาวมีอะไรบ้าง? (สิ่งที่เป็นอุปสรรคที่สุด)

อุปสรรคต่อความสัมพันธ์มาจากหลายปัจจัย เช่น ปัจจัยทางประวัติศาสตร์มีมายาวนาน ประวัติศาสตร์ทำให้คนลาวคนไทยจ้องจับผิดกัน มีความรู้สึกที่ฝังอยู่หลายชั้นหลายตอน ในประวัติศาสตร์ บางคนไม่ได้ศึกษา ติดตามละเอียด มองในแง่เดียว มองเห็นว่าในประวัติศาสตร์ ไทยข่มเหงลาว มีความน้อยเนื้อต่ำใจ เมื่อใดไทยก็ต้องมาข่มเหงลาว มีแนวคิดแบบนั้น คนที่คิดแบบนั้นก็มียะยะ เขาไม่ได้ศึกษารอบด้าน แต่ก็มีเหตุผลของเขาที่จะพูดออกมาแบบนั้น ถ้าคนที่ชอบค้าขาย ติดต่อกับนักธุรกิจก็จะเห็นว่าคนไทยติดต่อกันง่าย พูดกันเข้าใจง่าย สะดวกสบาย ค้าขายแบบพี่ๆ น้องๆ สนิทสนมกันเร็ว ไปมาหาสู่กันง่าย กับเวียดนามมีความรู้สึกอีกแบบหนึ่ง จะไม่เอาไทยไปเปรียบเทียบกับเวียดนาม เห็นว่าเป็นคนละเรื่อง

ส่วนเรื่องประวัติของพระแก้วมรกตนั้น ถ้าทุกคนอ่านและดูประวัติศาสตร์ให้ดีก็จะเข้าใจว่าพระแก้วก็ไม่ได้อยู่ที่เดียว แต่ก่อนก็อยู่ที่เชียงใหม่ เราก็เชิญมาที่ลาว เมื่อมาอยู่ลาวแล้วก็ไปเมืองไทยได้ สำหรับคนลาวที่เข้าใจประวัติศาสตร์จะคิดแบบนี้ ตัวเองเคยมีเพื่อนคนไทยมาลาว และพาไปหพระแก้ว และบรรยายให้ฟัง เพื่อนถามว่าคุณดาราไม่เห็นเหมือนคนลาวคนอื่น ไม่เห็นโกรธเลย ก็บอกว่าจะโกรธเรื่องอะไร จะโกรธประวัติศาสตร์ได้อย่างไร แต่ก็มีน้อยคนที่คิดแบบนี้ ถ้าคนศึกษาประวัติศาสตร์ดีๆ จะเห็นว่า การที่คนไทยเอาพระแก้วไปไว้กรุงเทพฯ เพราะในเวลานั้นคนไทยเป็นฝ่ายชนะ เราก็ต้องยอมเสียของไป เวลาลาวไปรบใครได้ก็เอาของของเขามาเหมือนกัน เป็นเรื่องที่พูดกันไม่จบ แต่ต้องพูดกันด้วยเหตุด้วยผล ต้องมีพื้นฐานประวัติศาสตร์มาพูดกัน

8. ท่านคิดว่าความใกล้ชิดกันมากเกินไปในหลายๆ ด้านระหว่างประเทศไทยและ สปป.ลาว อาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดและทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างกันได้? หากท่านคิดว่าเป็นเรื่องจริง กรุณายกตัวอย่างประกอบด้วย

เรื่องของตลกเสียดสี เป็นการเสียดสีสังคม ไม่มีเฉพาะแต่ลาวกับไทย อยู่ในลาวเองก็มีการเสียดสีระหว่างเผ่า ระหว่างเพศ ระดับสูงกับระดับต่ำ เป็นเรื่องของสังคมมากกว่าที่อยู่ด้วยกัน ต้องมีเรื่องเสียดสีกัน อยากสั่งสอนกัน แต่ไม่ได้ทำโดยตรง สั่งสอนทางอ้อม เอามาผูกเป็นเรื่องตลกขบขัน จริงๆ แล้วอยากติชมกันแต่พูดไม่ได้ เป็นเรื่องที่อยู่ร่วมกัน ระหว่างลาวกับไทยก็เหมือนกัน ถ้าแยกตลกลาวกับไทย บางครั้งเป็นเรื่องตลกของคนไทยกรุงเทพฯ กับคนไทยอีสานแค่นั้น พอเอามาเล่าก็เป็นการเสียดสีระหว่างลาวกับไทย จนเป็นเรื่องระหว่างประเทศ จริงๆ แล้วไม่ใช่ เป็นเรื่องของสังคม ระหว่างจีนกับลาวก็มี ระหว่างลาวกับไทยก็มี เป็นเรื่องของสังคม ถ้าอยู่ร่วมกันในสังคม ก็จะมีเรื่องต้องว่ากัน เกิดจากที่เคยอยู่ร่วมกันมา

9. หลังจากปี ค.ศ. 1986 ที่ สปป.ลาวได้ปฏิรูประบบนโยบายพัฒนาเศรษฐกิจและนโยบายต่างประเทศ พร้อมทั้งประกาศใช้นโยบายเงินธนาคารใหม่ และไทยได้ประกาศใช้นโยบายการเปลี่ยนแปลงนามรูปให้เป็นธนาคารค้า ท่านคิดว่าความสัมพันธ์ระหว่างไทยและ สปป.ลาว ในมิติใหม่ทางเศรษฐกิจเป็นอย่างไร ในเรื่องดังต่อไปนี้?

พูดยากในเรื่องเศรษฐกิจ สิ่งที่ไทยนำมาให้ลาวเป็นสิ่งดีก็มี มีการกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาประเทศ การเปิดตลาด มีนักธุรกิจลาวเกิดขึ้น มีใหม่หลายอย่าง ประชาชนเองมีฐานะดีขึ้นก็สร้างพัฒนาตัวเอง สังเกตเห็นหลายปีมานี้มีสิ่งใหม่ๆ เยอะที่เกิดขึ้น เป็นผลประโยชน์ให้แก่ประชาชน สังคม อันที่ไม่ดีก็ตกทอดมาเหมือนกัน อย่างเกิดเศรษฐกิจฝืดเคืองในไทย ผลพลอยก็มาถึงลาว และหนักกว่าอีก เพราะลาวเสียดุลการค้าให้ไทยมากเกินไป เรื่องนี้พูดกันมาตั้งแต่ก่อนมีสะพานเรารับเอาสินค้าไทยเข้ามามาก จริงๆ แล้วนโยบายของรัฐบาลก็อยากจำกัดแต่ทำได้ยาก การค้าไทยกับลาวมี 2 ชนิด แบบถูกกฎหมาย และผิดกฎหมาย มาทางสะพาน และลอดสะพานด้วย ทำให้เป็นความฟุ่มเฟือยเกินฐานะของเรา ก็ไม่ต่างจากคนไทยที่เกิดปัญหาทางเศรษฐกิจ ก็เป็นเพราะคนไทยจำนวนหนึ่งฟุ่มเฟือยเกินขนาด

ถ้าดูในเมืองก็มีผลกระทบมากในด้านการครองชีพ เพราะเงินก็บกระทบมาจากเงินบาท ลอยมากกว่าเงินบาท แต่พอเงินบาทอยู่ตัว เงินก็บก็ยังมีผลกระทบอยู่ เพราะเราเสียดุลการค้ามากเกินไป เกือบจะไม่ส่งออกอะไรออก แต่ซื้อเข้ามาเยอะ แต่ไปหาชาวบ้านในชนบทที่เขามีชีวิตอยู่แบบธรรมดา ไม่อาศัยเครื่องอุปโภคจากเมืองไทยมากเท่าไร ก็อาจอยู่ได้ ไม่กระทบกระเทือนมาก Demand ไม่สูง ไม่เหมือนในกำแพงนคร จริงๆ แล้ว เป็นปัญหาหนักหน่วง ไม่รู้ว่าจะแก้อย่างไร

นโยบายที่ออกมา ก็บอกให้ประหยัด ไม่ให้ซื้อของไทย ซึ่งห้ามไม่ได้ คนติดนิสัย ทุกคนคงต้องช่วยเหลือตัวเอง และต้องดูแนวทางนโยบายให้เหมาะสม

ส่วนเรื่องของการท่องเที่ยวที่นั่น เป็นคนทวนกระแส อยากรักษาวัฒนธรรม ไม่เคยอยากให้ลาวมีการท่องเที่ยวเอ็กเกริก อยากให้การท่องเที่ยวที่มีค้อยเป็นค้อยไปอย่างเสียบๆ รักษาวัฒนธรรม แต่มาทำการท่องเที่ยวแบบนี้ ในเบื้องต้นคนอาจจะคิดว่ารวยเหมือนกับไทย แต่ไม่เป็นแบบนี้แน่ และไม่เชื่อว่าจะเป็นไปได้ คนที่คิดว่าจะลงทุนทำให้การท่องเที่ยวภายในปีหรือสองปีให้หนุ่ม เหมือนไทยที่เคยได้มาแล้ว แต่มาทำกับลาวไม่ได้ ผิดจังหวะ ยังไม่ถึงเวลาในแง่ของประชาชนก็ไม่พร้อม ประชาชนลาวยังไม่เข้าใจเรื่องการท่องเที่ยวและเมื่อเจอเศรษฐกิจฝืดเคือง ฝ่ายท่องเที่ยวเองก็ไม่ได้ลงทุนอะไรมาก ไม่มีอะไรดีขึ้น มีการจัดงานที่เลียนแบบมาจากเมืองไทย มีงานดอกไม้ งานผลไม้ แต่เมื่อไปดูแล้วไม่เห็นมีอะไร มีเรื่องนางงาม นางสังขาร (นางสงกรานต์) กันทั่วประเทศ ซึ่งไม่เคยมีมาก่อน แต่ก่อนเคยจัดเฉพาะที่หลวงพระบาง เพราะเป็นการจัดงานตามประเพณี มาปีนี้เพราะเป็นปีท่องเที่ยวก็ให้จัดกันทั่วประเทศ เลือกระดับเมือง อำเภอ ก็ไม่เป็นระบบที่ใหญ่โต มันเป็นไปได้ เพราะไม่มีทุน การท่องเที่ยวเองก็ไม่กล้าลงทุน มีแต่สั่งให้แต่ละเมืองมีงานเพื่อปลุกระดมเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว จะเอาแบบอย่างจากหลวงพระบาง แต่พอทำแล้วทำไม่ได้

10. ท่านคิดว่าสื่อต่างๆ ของไทย มีบทบาทในการถ่ายทอดวัฒนธรรมต่างๆ ทั้งของไทยและต่างชาติ ที่ผ่านทางสื่อของไทยให้แก่คนลาวอย่างไร และมีผลอย่างไรต่อการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของลาว และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเป็นผลดีหรือไม่อย่างไร?

เริ่มมีการทำลายวัฒนธรรมของลาวแล้ว เช่น จากสินค้าที่ประดังเข้ามา ทำให้คนที่มีความหยาบซื่อได้ก็จะซื่อ สังคมมีการเปลี่ยนแปลง เป็นสิ่งที่ผู้ใหญ่หัวโบราณ วิดกกังวล วัฒนธรรมในการนุ่งถือก็พอแก่กันได้ เมื่อมีงาน ไปทำงาน ไปโรงเรียน ยังมีการบังคับเครื่องแบบ เรียกว่าแต่งกายสุภาพ ถ้าไม่สุภาพสังคมจะไม่รับเลย คิดว่าวัฒนธรรมหลายอย่างรับมาจากสังคมไทยมากเกินไป ไม่เหมาะสมกับคนลาวหลายอย่าง แต่ก็ลำบากเพราะสื่อเร็วมาก เมืองไทยมีการพูดถึงเรื่องปัญหาสังคม ช่มชู้ กระทำชำเรา โทษผู้ชาย แต่ในสังคมเองผู้หญิงก็นุ่งแบบนี้ เราก็ดูกันอยู่ เรื่องวัฒนธรรมไทยหลังไหลเข้ามาจากสื่อโทรทัศน์เป็นความจริง เมื่อดูโทรทัศน์แล้ว ไปตลาดก็เห็นสินค้าก็ซื่อ สินค้าเข้ามางายเกินไป ก็ยังคิดว่าเราจะจำกัดสินค้าได้หรือไม่ แต่คงจะไม่ได้ เราอาจจะจำกัดในสังคมเรา อาจจะรณรงค์เรื่องวัฒนธรรมให้ดี แต่ก็ทำได้เฉพาะทางฝ่ายเรา จะไปห้ามสื่อจากภายนอกไม่ได้

11. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการที่ฝ่ายไทยยังคงมีหน่วยปฏิบัติการตามลำน้ำโขง (นปข.) ปฏิบัติงานอยู่ในปัจจุบัน และเป็นอุปสรรคต่อความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับลาวหรือไม่ อย่างไร?

ตราบโดที่ยังมีวีแวว มีสะกิดอยู่ก็ต้องได้ว่ากัน เพราะยังไม่เรียบร้อยหมดทุกเรื่อง ฝ่ายไทยเป็นผู้มีเรือก็มีการลาดตระเวนหลายที่ มีปัญหาบางที่ ทำให้คนลาวเกลียด

12. อพยพชาวม้งที่เข้ามาอยู่ในประเทศไทยตั้งแต่ปี ค.ศ. 1975 และปัจจุบันนี้ยังหลงเหลืออยู่ในประเทศไทยอีกจำนวนหนึ่งนั้น เป็นปัญหาอุปสรรคต่อความสัมพันธ์ที่ติระหว่างไทยและลาวหรือไม่ อย่างไร? ท่านต้องการให้มีการแก้ไขในเรื่องนี้อย่างไร?

เรื่องอนุญาตให้พวกม้งอยู่ในไทยก็ต้องว่ากัน เพราะยังมีอยู่ ขึ้นกับว่าฝั่งไทยพร้อมที่จะให้หมดไปเมื่อไหร่ ปัญหานี้แต่ละประเทศก็ต้องว่ากันไปเรื่อยๆ เพราะไม่ใช่ประเทศเดียวกัน มีปัญหาบางอย่างที่ต้องแก้ ประเทศอื่นก็มีปัญหาเหมือนกัน ไม่เฉพาะลาวกับไทย

13. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับข้อขัดแย้งเรื่องเส้นเขตแดนไทย-ลาวที่เป็นปัญหายืดเยื้อมานานหลายทศวรรษแล้ว จนเกิดกรณีพิพาท เช่น บ้านร่มเกล้าขึ้น และขณะนี้การแก้ไขเรื่องนี้คืบหน้าไปถึงไหนแล้ว?

เรื่องชายแดนก็ต้องมีกระทบกระทั่งกันบ้าง บ้านใกล้กัน จะให้เรียบร้อยไปหมดเป็นไปไม่ได้ หมดเรื่องนี้ก็มีเรื่องใหม่ การเมืองก็ต้องมีท่าทีใส่กัน คิดว่าเป็นเรื่องที่เป็นปัญหาของสองประเทศ ต้องมีการเจรจา ไม่เช่นนั้นนักการเมืองจะไม่มียานทำ

14. ปัญหา อุปสรรคที่มีอยู่ จะมีวิธีแก้ปัญหาลักษณะอย่างไร

คิดว่าหลังจากมีการแลกเปลี่ยนให้นักศึกษาไปเรียน ไปรับความรู้จากเมืองไทย ก็ให้เห็นสังคมของไทยเป็นอย่างไร นักศึกษาลาวก็จะรับรู้เอามา เป็นการดีอันหนึ่งทำให้รู้จักกันดีขึ้น ที่ผ่านมามาลาวกับไทยมองกันโดยไม่รู้จักกันละเอียด มองแบบคิดแต่จะเอาเรื่อง ไม่ได้มองกันอย่างแท้จริง มีอคติต่อกันก่อนแล้ว ถ้าต่างฝ่ายต่างมีความพยายามที่จะเข้าใจกันบนพื้นฐานความจริงใจ ตัวเองมีความพัวพันกับคนไทยหลายคน เมื่อประมาณ 10 ปีที่ผ่านมา เกี่ยวข้องกับนักวิชาการหลายระดับ ระดับนักวิชาการ ระดับผู้นำกลุ่มสำคัญ ก็มีหลายท่าน ก็ไม่เคยมีปัญหาในการคุยหรือโต้แย้งกัน นักประวัติศาสตร์ไทย นักเขียนใหญ่ของไทยก็เคยคุยกัน ก็เข้าใจกันได้ ถ้าเขาติงเรื่องนี่มาก็อธิบายให้เข้าใจว่าเป็นแบบนี้ ถ้าพวกสวมหน้ากากนักการเมืองเข้ามาหา ก็จะมาพูดเอาแต่ได้ทำเดียว ไม่รับฟังเรา ไม่ได้เห็นความสำคัญของลาวจริงๆ ก็ทำให้ลาวต้องรู้สึกไม่พอใจเหมือนกับว่า

เราไม่มีความเสมอภาคกัน ฉะนั้นขึ้นอยู่กับว่าคนกลุ่มใด รัฐบาลต่อรัฐบาลต้องมองเห็นวิธีที่จะทำ ให้เข้ากัน ถ้าไม่ยากให้เข้ากันก็จะไม่เข้ากัน ถ้าสองรัฐบาลสองรัฐบาลอยากจะมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันก็ควรจะใช้คนให้เป็น ใช้คนให้ถูก ใช้คนที่มีความจริงใจในการสร้างสายสัมพันธ์

15. ท่านคิดว่าความสัมพันธ์ของประเทศไทยและ สปป.ลาวในอนาคตควรจะดำเนินไปในลักษณะใด ?

คงจะไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลงมาก คงจะไม่เกิดเหตุการณ์รุนแรง คนลาวก็รู้ว่าเป็นบ้านพี่เมืองน้อง บ้านใกล้เรือนเคียงก็ต้องปรองดองกัน เพราะสองประเทศขาดจากกันไม่ได้ มีหลายอย่างที่ต้องอาศัยไทย เช่นการส่งนักศึกษาไปเรียนก็เป็นผลดี มีการค้าขาย แต่ถึงอย่างไรลาวก็คงจะเป็นตลาดของไทยอยู่ สินค้าบางชนิดอาจจะหยุดไป แต่ก็จะมีอันอื่นมาแทน คงจะไม่ถึงขั้นต้องหยุดกัน สายสัมพันธ์ของพวกที่เป็นพี่น้องยังมีมาก ต้องเข้าใจว่าความเป็นพี่เป็นน้องของประชาชนสองฝั่งบางครั้งไม่ต้องการผ่านทางกฎหมาย สามารถไปมาหาสู่กันโดยไม่ต้องมีหนังสือ ทั้งสองรัฐบาลก็รู้อยู่แต่ทำอะไรไม่ได้ เพราะไม่ได้ทำอะไรให้เดือดร้อน เมื่อมีงานบุญก็ไปหากัน เขารับประกันกันเอง ต้องบอกกันเองว่าไม่ให้ไปทำอะไรไม่ดี ไปงานบวช ไปเที่ยว เป็นพี่น้องแท้ๆ เป็นพวกเกี่ยวข้องกันแท้ บางคนเมื่อก่อนอยู่ฝั่งนี้ ก็ย้ายไปอยู่ฝั่งนั้น อยู่ฝั่งนั้น ย้ายมาอยู่ฝั่งนี้ อยู่ไปเลยก็มีสองฝั่งโขงเป็นพี่น้องกัน คงจะเป็นเพื่อนบ้านที่ดีต่อกันได้อยู่ คงจะไม่มีอะไรรุนแรงเหมือนอดีต เพราะผู้ใหญ่ดูแลและสนับสนุนอยู่

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวกรรวรรณ ชิวสันต์
วัน เดือน ปีเกิด	12 มิถุนายน 2515
สถานที่เกิด	จ.เชียงใหม่
ประวัติการศึกษา	สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนพระหฤทัย จ.เชียงใหม่ ปีการศึกษา 2530 สำเร็จการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย จ.เชียงใหม่ ปีการศึกษา 2533 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต ภาควิชาภาษาต่างประเทศ (ภาษาฝรั่งเศส) ปีการศึกษา 2537
การทำงาน	ตุลาคม 2537 นักวิชาการศึกษา สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กันยายน 2542 เจ้าหน้าที่วิจัย สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 239 ถนนห้วยแก้ว อ.เมือง จ.เชียงใหม่ โทรศัพท์ 053-942593 โทรสาร 053-892649 E-mail : srxxo013@chiangmai.ac.th Korawana@hotmail.com
ผลงานวิจัย	การศึกษาเพื่อกำหนดแนวทางในการรับนักเรียนเข้าศึกษาต่อใน คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่